

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ A DANÍ

Ekonomická analýza obchodní korporace na základě vyhodnocení
účetních výkazů

Economic Analysis of the Business Corporation on the Base of Financial
Statements Evaluation

Student: Bc. Kristýna Zůbková

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Dagmar Bařinová, Ph.D.

Ostrava 2017

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Kristýna Zůbková**

Studijní program: N6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6202T049 Účetnictví a daně

Téma: Ekonomická analýza obchodní korporace na základě vyhodnocení
účetních výkazů
Economic Economy Analysis of the Business Corporation on the Base
of Financial Statements Evaluation

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Základní charakteristika ekonomické analýzy
 3. Ukazatele a metody ekonomické analýzy
 4. Vyhodnocení ekonomické situace obchodní korporace se zaměřením na pohledávky
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 3. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.
- PAVELKOVÁ, Drahomíra a Adriana KNÁPKOVÁ. *Výkonnost podniku z pohledu finančního manažera*. 3. vyd. Praha: Linde, 2012. 333 s. ISBN 978-80-7201-872-7.
- SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2. vyd. Brno: Computer Press, 2011. 160 s. ISBN 978-80-251-3386-6.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

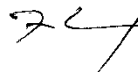
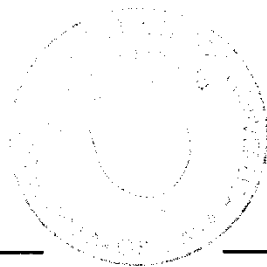
Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. Dagmar Bařinová, Ph.D.**

Datum zadání: 18.11.2016

Datum odevzdání: 21.04.2017

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně. Přílohy č. 1, 2, 3, 4, 5, 6 a 7, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

V Ostravě dne 21. 4. 2017

.....*Kristýna Zůbková*.....

Bc. Kristýna Zůbková

Obsah

1	Úvod	5
2	Základní charakteristika ekonomické analýzy	7
2.1	Historie a cíl ekonomické analýzy	7
2.2	Informační zdroje ekonomické analýzy	8
2.2.1	Rozvaha	9
2.2.2	Výkaz zisku a ztráty	13
2.2.3	Výkaz cash flow	15
2.2.4	Vzájemná vazba mezi účetními výkazy	18
2.2.5	Další zdroje informací pro ekonomickou analýzu	19
2.3	Uživatelé ekonomické analýzy	19
2.3.1	Investoři	20
2.3.2	Manažeri a zaměstnanci	20
2.3.3	Obchodní partneři	20
2.3.4	Banky a ostatní věřitelé	21
2.3.5	Stát a jeho orgány a další uživatelé	21
3	Ukazatele a metody ekonomické analýzy	22
3.1	Metody finanční analýzy	22
3.1.1	Analýza absolutních ukazatelů	23
3.1.2	Analýza rozdílových a tokových ukazatelů	24
3.1.3	Analýza poměrových ukazatelů	24
3.1.4	Analýza soustav ukazatelů	31
3.1.5	Souhrnné ukazatele hospodaření	31
3.1.6	Hodnotové ukazatele	33
3.2	Metody strategické analýzy	33
3.2.1	PEST analýza	33

3.2.2	BCG analýza	34
3.2.3	Porterova analýza pěti konkurenčních sil	35
3.2.4	Marketingová analýza	36
3.2.5	SWOT analýza	37
4	Vyhodnocení ekonomické situace obchodní korporace se zaměřením na pohledávky.....	38
4.1	Charakteristika společnosti Drogerie XY s.r.o.	38
4.1.1	Základní informace o společnosti Drogerie XY s.r.o.	38
4.1.2	Orgány společnosti a její zaměstnanci	38
4.1.3	Informace o použitých metodách a obecných účetních zásadách.....	39
4.2	Finanční analýza společnosti Drogerie XY s.r.o.	39
4.2.1	Horizontální a vertikální analýza rozvahy	39
4.2.2	Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty	44
4.2.3	Horizontální analýza výkazu o peněžních tocích	46
4.2.4	Poměrová analýza	47
4.3	Strategická analýza společnosti Drogerie XY s.r.o.....	53
4.3.1	Porterova analýza pěti konkurenčních sil	53
4.3.2	SWOT analýza	54
4.4	Analýza pohledávek společnosti Drogerie XY s.r.o.....	55
4.5	Vyhodnocení ekonomické situace společnosti a nalezení řešení zjištěných problémů.....	57
5	Závěr	59
	Seznam použité literatury.....	61
	Seznam zkratk.....	65
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Ekonomická analýza je významnou součástí podnikového řízení. Poskytuje nám informace o tom, jak je daná společnost úspěšná a jaké je její postavení vzhledem ke konkurenci. Ekonomickou analýzu lze dělit na analýzu finanční a strategickou. Pomocí finanční analýzy zjišťujeme, v jaké finanční situaci se daná společnost nachází a jak hospodaří s dostupnými prostředky. V rámci finanční analýzy hodnotíme minulé období a analyzujeme současný stav. Tato analýza nám také poskytuje informace potřebné pro nalezení vhodného řešení zjištěných nedostatků. Strategická analýza, kterou dělíme na analýzu vnitřního a analýzu vnějšího prostředí, nám pak poskytuje informace o tom, jak je daný podnik schopen využít dostupné zdroje, dále informace o faktorech, které podnik ovlivňují, o silných a slabých stránkách dané společnosti a také o příležitostech a hrozbách jejího okolí.

Cílem diplomové práce je analyzovat a zhodnotit finanční situaci společnosti Drogerie XY s.r.o. na základě vyhodnocení účetních výkazů z let 2013 - 2015, provést strategickou analýzu společnosti, dále analyzovat výši jejích pohledávek a na závěr analyzovat příčiny a nalézt řešení zjištěných problémů.

Diplomová práce bude rozdělena do tří stěžejních částí. První část bude zaměřena na základní charakteristiku ekonomické analýzy. Nejdříve zde bude řešena historie a také cíl této analýzy, dále zde budou popsány informační zdroje, kterými jsou především účetní výkazy, a také vzájemné vazby mezi nimi. Na závěr této kapitoly budou vyjmenováni uživatelé, kteří informace získané v rámci ekonomické analýzy využívají pro svá rozhodnutí.

Druhá část bude zaměřena na metody a ukazatele ekonomické analýzy, které budou rozděleny na metody a ukazatele finanční a dále strategické analýzy. U daných analýz budou v úvodu vyjmenovány nejpoužívanější metody, u kterých bude posléze popsán jejich základní postup. U metod finanční analýzy budou také uvedeny doporučené hodnoty pro jednotlivé ukazatele.

Ve třetí části bude provedena ekonomická analýza společnosti Drogerie XY s.r.o. Úvod této kapitoly bude zaměřen na základní charakteristiku této společnosti. Budou zde uvedeny činnosti, kterými se společnost zabývá, jaké výrobky poskytuje a také kdo jsou její odběratelé, dále zde budou popsány orgány společnosti a také její zaměstnanci. V úvodu této kapitoly budou také uvedeny použité metody a obecné účetní zásady, které společnost v rámci

účetnictví využívá. Ve třetí části diplomové práce bude dále provedena finanční analýza této společnosti a to pomocí horizontální a vertikální analýzy rozvahy, dále pomocí horizontální analýzy výkazu zisku a ztráty a výkazu o peněžních tocích. V rámci finanční analýzy bude také provedena poměrová analýza a to pomocí ukazatelů rentability, aktivity, zadluženosti a platební schopnosti. Posléze bude v této kapitole řešena strategická analýza společnosti a to pomocí Porterovy analýzy pěti konkurenčních sil a SWOT analýzy. Na závěr této kapitoly bude analyzována výše pohledávek do splatnosti a po splatnosti a dále zde budou analyzovány příčiny zjištěných problémů.

V diplomové práci budou použity **metody**, jako analýza, dedukce a pozorování.

2 Základní charakteristika ekonomické analýzy

Analýza neboli rozbor tvoří nedílnou součást všech fází řídicího procesu ve společnosti. V ekonomii rozumíme analýzou: „*Zkoumání stavu a vývoje určitého ekonomického systému, jeho částí, okolí nebo určitého ekonomického jevu.*“ (Synek, Kopkáně, Kubálková, 2009, s. 151) Ekonomická analýza pak spočívá ve sledování určitého ekonomického celku a následně v jeho rozkladu na dílčí složky za účelem zlepšení jeho fungování a zvýšení jeho výkonnosti. Analyzovat lze celý podnik s veškerými jeho činnostmi a výsledky, nebo může být analýza zaměřena pouze na některé činnosti a procesy ve společnosti. [30]

Ekonomickou analýzu můžeme rozdělit do dvou okruhů. První okruh zahrnuje analýzu souhrnných výsledků (komplexní analýza), která by měla zajímat především vrcholový management společnosti, zatímco příslušné odborné útvary by pak měly sledovat zejména druhý okruh, kterým jsou parciální výsledky (analýza výběrová, dílčí, tematická). Podle období, po které je daný předmět analýzy zkoumán, lze dělit analýzu na krátkodobou (operativní) a dlouhodobou. Dále můžeme členit analýzu na pravidelnou (periodickou) a nepravidelnou (neperiodickou) a to dle pravidelnosti jejího provádění. [30]

2.1 Historie a cíl ekonomické analýzy

Ekonomická analýza má velmi blízko ke **controllingu**, jenž vznikl v USA ve 30. letech minulého století. Do Evropy se pak rozšířil na konci 50. let. Ekonomická analýza je propojena se všemi funkcemi controllingu, kterými jsou funkce plánovací, zjišťovací, dokumentační, kontrolní a dále také reporting. Ekonomická analýza napomáhá těm, kteří controlling provádějí (controlléři) a to především v oblasti kontroly, která spočívá ve zjištění skutečného stavu, jeho porovnání s plánem, s minulým obdobím, s optimálními hodnotami, s konkurencí atd., a následně ve zjištění odchylek včetně jejich příčin. Na závěr zahrnuje navržení opatření ke zlepšení daného stavu. [30]

Potřeba ekonomické, a to především finanční analýzy, vznikla již se samotným používáním peněz. Postupně docházelo ke změně struktur a úrovně finančních analýz, avšak důvody a principy jejich sestavování zůstaly stejné. Ve Spojených státech bylo napsáno nejvíce teoretických prací v této oblasti a také zde došla nejdále praktická aplikace jednotlivých metod této analýzy. Spojené státy se tak staly kolébkou moderních metod finanční analýzy. Kritéria, podle kterých lze hodnotit úspěšnost dané společnosti, dělíme na **ekonomická** (finanční), která zahrnují především finanční ukazatele, dále

na **mimoekonomická** (nefinanční), do kterých patří např. podíl výrobku na trhu a jeho image, kvalita managementu, inovační schopnost podniku, spokojenost zákazníka aj. Pro kvalitní řízení společnosti nepostačovala pouze ekonomická kritéria a tak byly tyto ukazatele postupem času rozšířeny o mimoekonomické. [23] [30]

Finanční analýza je v současnosti významnou součástí podnikového řízení a tím, že poměřuje údaje získané především z finančních výkazů navzájem, umožňuje získat informace o celkovém hospodaření podniku a také o jeho majetkové a finanční situaci. Na základě těchto informací přijímají představitelé společností různá opatření potřebná pro řízení společnosti a opatření potřebná pro rozhodování, která s daným podnikem souvisejí. Hlavním **cílem finanční analýzy** je ohodnotit podnik za minulé období, zhodnotit současný stav podniku a případně doporučit vhodná řešení do budoucna. Na základě výsledků finanční analýzy bychom měli být schopni posoudit finanční zdraví společnosti, dále identifikovat silné stránky, na jejichž základě by společnost mohla v budoucnu stavět, a naopak identifikovat slabé stránky, které by mohly v budoucnu společnosti uškodit. Finanční analýza by také měla poskytovat dostatečné informace pro její uživatele. [2] [12] [14]

Dle Sedláčka můžeme podstatu finanční analýzy definovat následovně: *Finanční analýza podniku je pojímána jako metoda hodnocení finančního hospodaření podniku, při které se získaná data třídí, agregují, poměřují mezi sebou navzájem, kvantifikují se vztahy mezi nimi, hledají kauzální souvislosti mezi daty a určuje se jejich vývoj.* (Sedláček, 2011, s. 3) [28]

2.2 Informační zdroje ekonomické analýzy

Informace, které jsou využívány pro potřeby ekonomické analýzy, by měly být kvalitní a komplexní. Data pro ekonomickou a především pak finanční analýzu jsou nejčastěji získávána z účetních výkazů. Účetní výkazy, které splňují informační potřeby celé řady uživatelů, můžeme rozdělit na finanční účetní výkazy a vnitropodnikové účetní výkazy. [25]

Finanční účetní výkazy poskytují základní informace, které je společnost povinna zveřejňovat nejméně jedenkrát ročně, a to zejména externím uživatelům. „*Dávají přehled o stavu a struktuře majetku, zdrojích krytí, tvorbě a užití výsledku hospodaření a také o peněžních tocích.*“ (Růčková, 2008, s. 21) [25]

Vnitropodnikové účetní výkazy napomáhají ke zpřesnění výsledů finanční analýzy a to především díky tomu, že jsou většinou sestavovány za kratší časová období. Tyto výkazy nemají právně závaznou úpravu a každá společnost je sestavuje na základě svých vnitřních potřeb. [25]

„Podstatou finanční analýzy je splnění dvou základních funkcí: Prověřit finanční zdraví podniku (ex-post analýza) a vytvořit základ pro finanční plán (ex-ante analýza).“ (Růčková, 2008, s. 21) Pro účely zpracování finanční analýzy jsou důležité především následující účetní výkazy, jejichž rozsah a obsah je upraven platnou legislativou:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,
- výkaz cash flow. [21] [25]

2.2.1 Rozvaha

Základním účetním výkazem, v němž je zachycen majetek ze dvou hledisek, podle jeho formy (druhů) a zdrojů jeho financování, a to vždy k určitému datu, je rozvaha. Tento účetní výkaz se sestavuje zpravidla k rozvahovému dni, ale je možné jej sestavit i za kratší období. Rozvaha by nám měla především podat přehled o majetkové situaci účetní jednotky právě k rozvahovému dni. [5] [9] [25]

Rozvaha nám napomáhá získat věrný obraz o třech následujících základních oblastech:

- majetkové situaci podniku,
- zdrojích financování,
- finanční situaci podniku. [25]

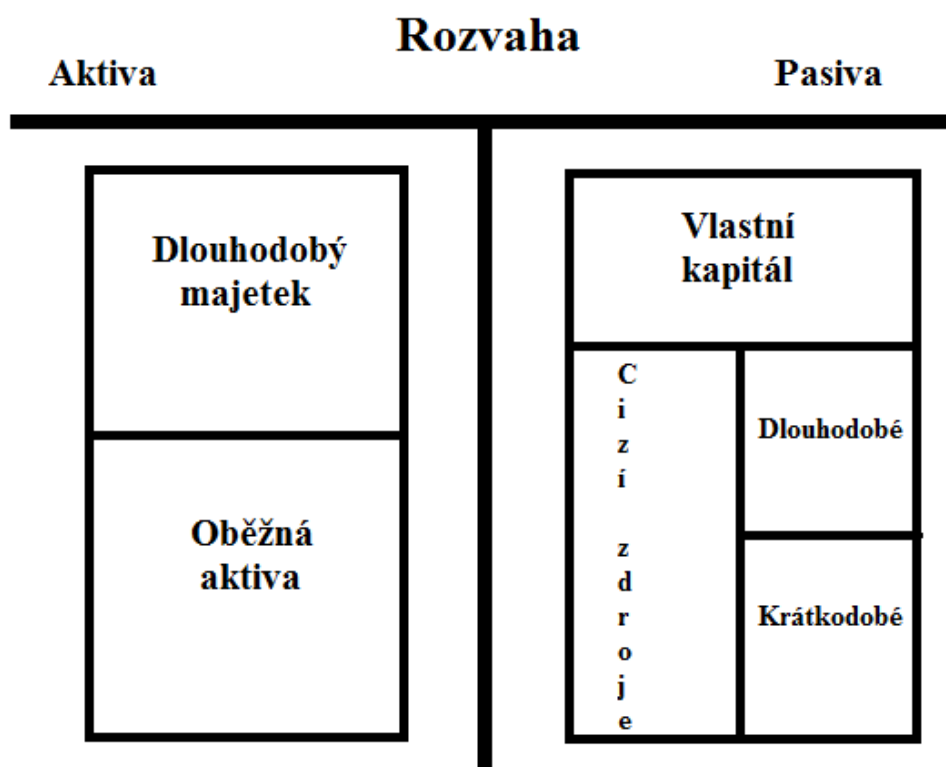
Dle české legislativy lze sestavit rozvahu pouze v horizontální struktuře. Při tvorbě horizontálního formátu rozvahy je nutné, aby platila následující bilanční rovnice (2.1). [5]

$$\sum \text{Aktiv} = \sum \text{Pasiv} \quad (2.1)$$

Zdroj: Březinová, 2009, s.21 [5]

Následující **obrázek 2.1** zobrazuje základní strukturu rozvahy.

Obr. 2.1 Základní struktura rozvahy

Zdroj: Marinič, 2008, s. 7 [21]

Aktiva

„Aktivy v širším pojetí rozumíme celkovou výší ekonomických zdrojů, jimiž podnik disponuje v určitém časovém okamžiku.“ (Růčková, 2008, s. 21) V rozvaze jsou vždy uvedeny brutto hodnoty jednotlivých složek majetku a také oprávky a opravné položky, které se k danému majetku vztahují. Hodnoty netto zjistíme odečtením opravěk a opravných položek od hodnot brutto. [9] [25]

V rozvaze se aktiva člení podle jejich likvidity, tedy jejich schopnosti přeměnit se na peníze. V České republice řadíme aktiva v rozvaze od položek nejméně likvidních k položkám nejlikvidnějším. Majetek, jehož doba přeměny na peníze je delší než jeden rok, oznažujeme jako **dlouhodobý**, popřípadě jako majetek fixní. Tento majetek se spotřebovává postupně, většinou formou odpisů. Dlouhodobý majetek členíme na:

- dlouhodobý nehmotný majetek,
- dlouhodobý hmotný majetek,
- dlouhodobý finanční majetek. [9] [25]

Mezi **dlouhodobý nehmotný majetek** řadíme zřizovací výdaje, nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, ocenitelná práva, software a také jiný dlouhodobý nehmotný majetek, jehož doba použitelnosti je delší než 1 rok a jehož pořizovací cena je vyšší než limit stanovený zákonem. **Dlouhodobý hmotný majetek** tvoří především samostatné movité věci, které mají dobu použitelnosti delší než 1 rok a zároveň je jejich pořizovací cena vyšší než stanový limit. Bez ohledu na jejich pořizovací cenu řadíme mezi tento majetek pozemky, stavby, budovy, pěstitelské celky trvalých porostů, umělecká díla a sbírky, základní stádo a také tažná zvířata. Mezi **dlouhodobý finanční majetek** patří především podílové cenné papíry, vklady v jiných podnicích, půjčky společnostem ve skupině a dále také jiný dlouhodobý finanční majetek, který byl pořízen za účelem obchodování. [9]

Majetek, od kterého očekáváme, že se přemění na peněžní prostředky v rámci jednoho roku, nazýváme **krátkodobý**, nebo také oběžný. Tato část majetku slouží podniku ke krytí právě splatných závazků. Mezi krátkodobý majetek patří zejména **zásoby** materiálu a surovin, které se v rámci činnosti podniku zčásti nebo zcela spotřebují, dále zásoby nedokončené výroby a polotovary, zásoby výrobků, které dosud nebyly prodány, popřípadě nebyly předány zákazníkovi, dále také zásoby zboží. Dalším majetkem, který řadíme do této skupiny, je **majetek finanční** a to především peníze v hotovosti, peníze na bankovních účtech a krátkodobé cenné papíry, například krátkodobé obligace, směnky pořízené za účelem obchodování atd. Mezi krátkodobý majetek patří také **dlouhodobé a krátkodobé pohledávky** představující právo společnosti na příjem peněžních prostředků od jiných subjektů. [9] [25]

Aktivní část rozvahy tvoří **také pohledávky za upsaný základní kapitál**, který nebyl doposud splacen a dále **ostatní aktiva**, mezi která patří položky časového rozlišení. [9]

Pasiva

Druhou část rozvahy tvoří pasiva, která můžeme označit jako zdroje financování společnosti. Pasiva jsou v rozvaze členěna dle hlediska vlastnictví na **pasiva vlastní** a **pasiva cizí**. Do **vlastního kapitálu** náleží následující položky:

- základní kapitál,
- kapitálové fondy,
- fondy ze zisku,
- výsledek hospodaření minulých let,

- výsledek hospodaření běžného období. [9] [25]

„Základní kapitál představuje peněžní vyjádření souhrnu peněžních a nepeněžních vkladů společníků dané společnosti, vytváří se dle občanského zákoníku a jeho výše se zapisuje do obchodního rejstříku.“ (Růčková, 2008, s. 21) Součástí vlastního kapitálu jsou také **kapitálové fondy**, které jsou tvořeny z externích zdrojů a zahrnují především dary, dotace, emisní ážio a oceňovací rozdíly z přecenění majetku a kapitálových účastí. K **fondům ze zisku** patří rezervní fond a ostatní fondy ze zisku, které mohou sloužit například ke krytí ztrát společnosti. **Výsledek hospodaření z minulých let** může představovat nerozdělený zisk minulých období, popřípadě neuhrazenou ztrátu z minulých let. Zisk nebo ztráta, které jsou vykazány v daném účetním období, náleží do položky **výsledek hospodaření běžného období** a jeho výše musí být totožná s výsledkem hospodaření běžného účetního období, který je uveden ve výkazu zisku a ztráty. Tento výsledek hospodaření je následně převeden do dalšího období, ve kterém se daný zisk rozdělí a to na základě rozhodnutí orgánů společnosti. V případě, že jde o ztrátu, je nutné vyřešit, jakým způsobem dojde k jejímu uhrazení. [9] [25]

Cizí kapitál představuje dluh, který musí společnost v určitém časovém horizontu zaplatit a to včetně úroků, popřípadě ostatních výdajů, které jsou spojené se získáním daných prostředků. Do cizího kapitálu zahrnujeme především:

- rezervy,
- dlouhodobé závazky,
- krátkodobé závazky,
- bankovní úvěry a výpomoci. [25]

Rezervy jsou na rozdíl od rezervního fondu součástí cizího kapitálu a to z důvodu, že představují závazek společnosti v budoucnu vynaložit určité množství finančních prostředků např. na úhradu kurzových rozdílů. Rezervy můžeme dělit na zákonné, jejichž tvorba a následné použití jsou stanoveny v zákoně, a dále na ostatní, u kterých si každá účetní jednotka sama stanoví, na jaký účel budou finanční prostředky následně využity. **Závazky** společnosti dělíme na **krátkodobé**, které jsou splatné do 1 roku a **dlouhodobé**, jejichž doba splatnosti je delší než 1 rok. Krátkodobé závazky zahrnují především závazky vůči dodavatelům, vůči zaměstnancům, institucím atd. Mezi dlouhodobé se pak řadí dlouhodobé směnky, emitované dluhopisy, dlouhodobé přijaté zálohy atp. Další položkou cizího kapitálu jsou **bankovní úvěry a výpomoci**, které také členíme na **krátkodobé** a **dlouhodobé**. Položky

časového rozlišení, a to výdaje příštích období a výnosy příštích období, jsou součástí položky **ostatní pasiva**. [9] [25]

Následující **obrázek 2.2** zobrazuje rozvahu upravenou pro potřeby finanční analýzy.

Obr. 2.2 Úprava rozvahy pro potřeby finanční analýzy

Aktiva	Pasiva
Dlouhodobý majetek (stálá aktiva)	Vlastní kapitál
Dlouhodobý nehmotný majetek	Základní kapitál
Dlouhodobý hmotný majetek	Kapitálové fondy
Dlouhodobý finanční majetek	Rezervní a ostatní fondy ze zisku
Oběžná aktiva	Výsledek hospodaření z minulých let
Zásoby	Výsledek hospodaření běžného období
Dlouhodobé pohledávky	Cizí zdroje
Krátkodobé pohledávky	Dlouhodobé závazky
Krátkodobý finanční majetek	Dlouhodobé bankovní úvěry
Časové rozlišení	Krátkodobé bankovní úvěry
	Krátkodobé závazky
	Rezervy
	Časové rozlišení
Aktiva celkem	Pasiva celkem

Zdroj: Marinič, 2008, s. 15 [21]

2.2.2 Výkaz zisku a ztráty

Dalším účetním výkazem, ze kterého získáváme informace pro ekonomickou analýzu, je výkaz zisku a ztráty. Tento výkaz nám udává, které náklady a výnosy se podílely na tvorbě výsledku hospodaření daného běžného období. „**Výnosy** můžeme definovat jako peněžní částky, které podnik získal z veškerých svých činností za dané účetní období bez ohledu na to, zda v tomto období došlo k jejich inkasu. **Náklady** pak představují peněžní částky, které podnik v daném období účelně vynaložil na získání výnosů, i když k jejich skutečnému zaplacení nemuselo ve stejném období dojít.“ (Knápková, Pavelková, 2010, s. 36) **Výsledek hospodaření** (zisk nebo ztrátu) získáme jako rozdíl mezi celkovými výnosy a celkovými náklady podniku. „Výkaz zisku a ztráty je sestavován při uplatnění tzv. **akruálního principu**, který znamená, že transakce jsou zachycovány a vykazovány v období, jehož se časově i věcně týkají, nikoli podle toho, zda došlo v daném období k peněžnímu příjmu nebo výdaji.“ (Holečková, 2008, s. 31) Akruální princip je dodržován také pomocí položek časového rozlišení, kam řadíme aktivní položky, kterými jsou náklady příštích období

a příjmy příštích období, dále pak pasivní položky, a to výnosy příštích období a výdaje příštích období. [11] [12] [18]

Výkaz zisku a ztráty nám především podává informaci, jak byl podnik úspěšný a jakého výsledku dosáhl podnikatelskou činností, dále také jak byla společnost během období schopna zhodnotit vložený kapitál. Z ekonomických ukazatelů je to právě zisk, který má pro představitele společnosti největší prioritu a to z důvodu, že vykázaný zisk je jedním z ukazatelů finančního zdraví podniku. [11] [12]

Ve vyhlášce č. 500/2002 Sb. jsou popsány jednotlivé položky výkazu zisku a ztráty. V roce 2015 byla vydána novela vyhlášky č. 250/2015 Sb. s účinností od 1. 1. 2016, kterou se změnila některá ustanovení vyhlášky pro podnikatele. Dle vyhlášky pro podnikatele je povoleno **účelové nebo druhové členění nákladů a výnosů**. U obou typů členění jsou nákladové položky v tomto výkazu označovány písmeny a výnosové položky pak římskými číslicemi. Porovnání účelového a druhového členění nákladů a výnosů pro rok 2016 je zobrazeno v **přílohách 1 a 2**. Mezi nejvýznamnější změny oproti roku 2015 patří odstranění řádků aktivace z výnosů (sk. 61 a 62) a jejich přesun do nákladů (sk. 58), dále byla přidána položka čistý obrat za účetní období, zrušeno bylo vykazování obchodní marže a přidáné hodnoty, dále byl zcela zrušen oddíl Mimořádného výsledku hospodaření. V českém účetním standardu pro podnikatele č. 024 s názvem Srovnatelné období za účetní období započaté v roce 2016 je uvedeno, že by účetní jednotky měly k 1. 1. 2016 nejdříve sestavit převodový můstek a až poté otevřít účetní knihy roku 2016. [18] [31] [32] [33]

Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu (zahrnuje všechny položky v tabulkách v přílohách číslo 1 a 2) sestavuje povinně:

- účetní jednotka, která je obchodní společností,
- ostatní účetní jednotky, pokud jsou velkou či střední účetní jednotkou, dále také pokud jsou malou nebo mikro účetní jednotkou a zároveň mají povinnost nechat svou účetní závěrku ověřit auditorem. [33]

Ve zkráceném rozsahu mohou sestavit výkaz zisku a ztráty (zahrnuje položky označené římskými číslicemi, písmeny a výpočtové položky):

- malé a mikro účetní jednotky, pokud nejsou obchodní společností a zároveň nemají povinnost nechat svou účetní závěrku ověřit auditorem. [33]

Informace získané z výkazu zisku a ztráty nám následně slouží k rozboru výsledku hospodaření podniku, především pro výpočet ukazatelů rentability. Přidaná hodnota (část provozního výsledku hospodaření) nám udává, kolik by byla společnost schopna vydělat v tom nejužším slova smyslu (zahrnuje tržby a související náklady). Po výpočtu bychom měli zjistit, zda byl pokles či růst přidané hodnoty způsoben změnou tržeb, změnou nákladů, nebo zda byla změna přidané hodnoty způsobena vlivem obou položek. [12]

2.2.3 Výkaz cash flow

Dalším účetním výkazem je cash flow, neboli výkaz peněžních toků, ve kterém je zachycen příliv a odliv **peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů** za určité období a samotné cash flow pak značí rozdíl mezi tímto přítokem a odtokem peněz. Ve výkazu peněžních toků je dále zobrazen stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů k určitému okamžiku. Peněžní prostředky v sobě zahrnují peníze v hotovosti, ceniny, peněžní prostředky na běžném účtu a dále také peníze na cestě. Peněžní ekvivalenty představují krátkodobý likvidní majetek, který jsme schopni v krátkém časovém horizontu přeměnit na předem známý obnos peněz. Peněžními ekvivalenty mohou být například pohledávky se splatností do tří měsíců či likvidní a obchodovatelné cenné papíry. [9] [27]

Potřeba sestavování výkazu cash flow spočívá v časovém nesouladu mezi příjmy a výdaji a náklady a výnosy. Zatímco výkaz zisku a ztráty zobrazuje výsledek rozdílu mezi výnosy a náklady (zisk nebo ztrátu), výkaz cash flow zachycuje výsledný rozdíl mezi příjmy a výdaji (kladné či záporné cash flow). Hlavní důvody nesouladu mezi výsledkem hospodaření a cash flow jsou následující:

- *výnosy jsou zaúčtovány již při prodeji,*
 - *náklady jsou přiřazeny k výnosům,*
 - *kapitálové výdaje se neprojevují ve výsledku hospodaření v plné výši.*
- (Bermanová, Knight, Cas, 2011, s. 107) [9] [27]

Pomocí sestavování výkazu peněžních toků můžeme zjistit, kolik peněžních prostředků a ekvivalentů společnost za dané období vytvořila a za jakými účely je vynaložila. V současnosti je tento výkaz významným ukazatelem, pomocí něhož analytici ohodnocují společnost. Výkaz cash flow nám také slouží k posouzení likvidity neboli platební schopnosti podniku. [4] [12] [27]

Členění výkazu cash flow

Výkaz cash flow členíme dle aktivit podniku na následující 3 části:

- cash flow z provozní činnosti,
- cash flow z investiční činnosti,
- cash flow z finanční činnosti. [9]

Peněžní toky z **provozní činnosti** souvisí s běžnou činností podniku, která slouží základnímu podnikatelskému účelu společnosti. Základem této části cash flow je zisk z výrobní a odbytové činnosti, dále je cash flow z provozní činnosti tvořeno čistým ziskem z přijatých úroků, dividend z investovaného kapitálu a odpisy. V cash flow z provozní činnosti jsou zachyceny také změny pracovního kapitálu (zásoby, pohledávky, závazky) a změny časového rozlišení nákladů a výnosů. Právě cash flow z provozní činnosti je důležitým ukazatelem, zda je daná společnost schopna financovat svůj provoz ze zdrojů, které byly v dané společnosti vytvořeny a nepotřebuje tedy získávat prostředky z přijatých úvěrů či z prodeje akcií. Cash flow z **investiční činnosti** souvisí především s pořízením a prodejem dlouhodobého majetku, s transakcemi na investičním finančním trhu, dále sem také řadíme úvěry a půjčky poskytnuté spřízněným společnostem. Výše toků z této činnosti nám říká, jaký obnos peněžních prostředků a ekvivalentů byl ve společnosti investován na její budoucí provoz a vývoj. Peněžní toky z **finanční činnosti** zachycují finanční transakce s věřiteli, které mají následně vliv na výši a strukturu vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků. Výše tohoto cash flow ukazuje závislost společnosti na externím financování. [4] [9] [12]

Zjednodušenou podobu cash flow můžeme vyjádřit dle následujícího **obrázku 2.3**.

Obr. 2.3 Schéma cash flow ve zjednodušené podobě

Počáteční stav peněžních prostředků

+ CF z provozní činnosti

+ CF z investiční činnosti

+ CF z finanční činnosti

Konečný stav peněžních prostředků

Zdroj: Dluhošová, 2006, s. 58 [9]

Metody sestavení výkazu cash flow

Výkaz cash flow lze sestavit pomocí dvou metod, **metody přímé** a **metody nepřímé**. **Přímá metoda** spočívá ve sledování skutečných plateb, tedy příjmů a výdajů, které se seskupují do předem vymezených položek. Výhodou přímé metody je přesnost zpracování údajů. Pomocí přímé metody jsou zobrazovány hlavní kategorie peněžních příjmů a výdajů, avšak informace o zdrojích a o užití peněžních prostředků nám tato metoda neposkytuje. Nevýhodu můžeme částečně odstranit tím, že zachytíme účel užití peněžních prostředků na účetních dokladech. Přímá metoda sestavení cash flow je velmi náročná na zpracování, a proto se v praxi často upřednostňuje metoda nepřímá. Podstatou **nepřímé metody** je proces, kdy se výsledek hospodaření zjištěný v účetnictví (rozdíl mezi výnosy a náklady) transformujeme na tok peněz (rozdíl mezi příjmy a výdaji). Nepřímý způsob výpočtu cash flow je zobrazen na následujícím **obrázku 2.4**. [18] [28]

Obr. 2.4 Nepřímý způsob výpočtu cash flow

Symbol	Položka	Hodnota
EAT	+ Čistý zisk	
ODP	+ Odpisy	
Δ ZAS	- Změna stavu zásob	
Δ POHL	- Změna stavu pohledávek	
Δ KZAV	+ Změna stavu krátkodobých závazků	
CFprov	= Cash flow z provozní činnosti	
Δ DA	- Přírůstek dlouhodobých aktiv (investice)	
CFinv	= Cash flow z investiční činnosti	
Δ BÚ	+ Změna bankovních úvěrů	
Δ NZ	+ Změna nerozděleného zisku minulých let	
DIV	- Dividendy	
EA	+ Emise akcií	
CFfin	= Cash flow z finanční činnosti	
CFcel	= Cash flow celkem = CFprov + CFinv + CFfin	

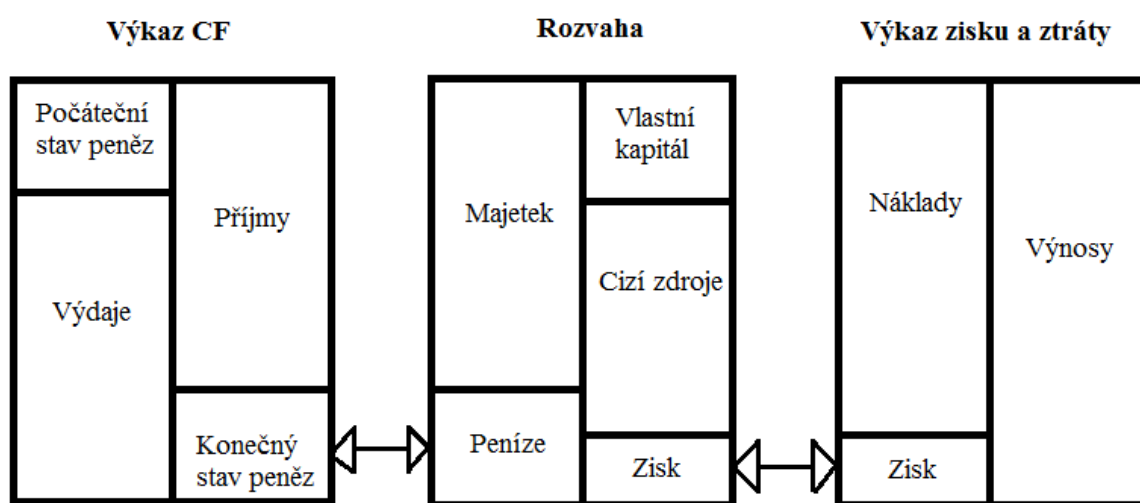
Zdroj: Dluhošová, 2006, s. 58 [9]

Nepřímá metoda vychází ze skutečnosti, že každý náklad nemusí být současně i výdajem, každý výdaj nemusí být současně i nákladem, každý výnos nemusí být současně i příjmem a také že každý příjem nemusí být současně i výnosem. Z těchto důvodů se výsledek hospodaření musí upravit o tyto položky a to tak, že přírůstek peněz je označen znaménkem (+) a naopak úbytek peněz znaménkem (-). [18] [28]

2.2.4 Vzájemná vazba mezi účetními výkazy

Základním účetním výkazem je rozvaha a od tohoto výkazu jsou poté odvozeny výkazy zisku a ztráty a cash flow. Účetní výkazy jsou tedy mezi sebou vzájemně propojeny. Do rozvahy (jako přírůstek vlastního kapitálu) je převzat výsledek hospodaření za běžné účetní období a to z výkazu zisku a ztráty, konečný stav peněžních prostředků je pak převzat z cash flow a následně zobrazen v rozvaze na straně aktiv v položce peněžní prostředky. Vzájemné vazby v tzv. **tří-bilančním systému** jsou zobrazeny na následujícím **obrázku 2.5**. [9] [18] [27]

Obr. 2.5 Provázanost účetních výkazů

Zdroj: Růčková, 2008, s. 38 [25]

Společnosti by měly být schopny nejen vytvářet kladný výsledek hospodaření (zisk), ale měly by být také schopny zajistit dostatečné množství peněžních prostředků, aby tak mohly běžně fungovat. V případě, že zkoumáme tyto dvě položky, mohou nastat následující situace:

- společnost dosahuje zisku a zároveň má kladný peněžní tok z provozní činnosti (nejlepší varianta, kdy společnost vhodně hospodáří se svěřenými prostředky),
- společnost dosahuje zisku, ale má záporný peněžní tok z provozní činnosti (finanční prostředky nejsou dostatečně rychle inkasovány, možné problémy s likviditou a aktivitou),
- společnost vykázala ztrátu, ale má kladný peněžní tok z provozní činnosti (neschopnost managementu dostatečně zhodnocovat vložený kapitál, možné problémy s rentabilitou a investicemi),

- společnost vykázala ztrátu a zároveň má záporný peněžní tok z provozní činnosti (nejhorší varianta, hrozba úpadku). [27]

2.2.5 Další zdroje informací pro ekonomickou analýzu

Doplňující informace k jednotlivým účetním výkazům obsahuje **příloha**, která se stala nedílnou součástí účetní závěrky. Příloha napomáhá vytvořit externím uživatelům účetní závěrky správný úsudek o finanční situaci a výsledcích hospodaření podniku, dále provést srovnání s minulými obdobími a odhadnout možný vývoj do budoucna. Uspořádání a obsahové vymezení vysvětlujících a doplňujících informací udává Vyhláška č. 500/2002 Sb. Příloha obsahuje například obecné údaje o společnosti (charakteristika, právní forma, organizační struktura, počet zaměstnanců, kapitálové účasti aj.), informace o použitých metodách, obecných účetních zásadách, o způsobu oceňování, aj. [11] [12] [18]

Dalším důležitým informačním zdrojem pro provedení ekonomické a především pak finanční analýzy je **výroční zpráva**, jejíž minimální obsah je stanoven Zákonem o účetnictví. Ve výroční zprávě jsou obsaženy například informace o minulém vývoji a předpoklad budoucího vývoje činnosti účetní jednotky, údaje o částkách vynaložených na výzkum a vývoj, údaj, zda má jednotka organizační složku v zahraničí aj. Dalšími zdroji informací jsou také **údaje z finančního a kapitálového trhu**, **prognózy** finančních analytiků a vedení společnosti, **zprávy** o vývoji měnových relací a úrokových měr, **firemní statistiky** produkce, odbytu, zaměstnanosti aj., **interní směrnice**, **komentáře** manažerů a odborného tisku, **nezávislá hodnocení** atp. [9] [12] [14]

2.3 Uživatelé ekonomické analýzy

Informace, týkající se ekonomického stavu podniku, využívá mnoho subjektů, kteří přicházejí s daným podnikem do kontaktu v nejrůznějších situacích. Tyto subjekty označujeme souhrnně jako stakeholders. Mezi tyto subjekty patří především:

- investoři,
- manažeři a zaměstnanci daného podniku,
- obchodní partneři,
- banky a ostatní věřitelé,
- stát a jeho orgány. [10] [30]

2.3.1 Investoři

Uživatelé finančně - účetních informací, které získáváme z finančních výkazů podniku, jsou primárně hlavní poskytovatelé kapitálu, tedy investoři. Akcionáři a ostatní investoři (vlastníci) využívají tyto informace především pro rozhodování o svých budoucích investicích, kdy je zájímá především míra rizika a také míra výnosnosti jimi vloženého kapitálu. Finančně – účetní informace využívají také pro kontrolu, jakým způsobem je nakládáno a jakým způsobem jsou zhodnocovány prostředky, které do daného podniku vložili a dále také zda je společnost řízena v zájmu akcionářů. Manažeři podniku poskytují investorům pravidelné zprávy o finančním stavu dané společnosti, díky nimž mohou investoři posoudit stabilitu a likviditu podniku, zjistit výši disponibilního zisku a také to, zda manažeři řídí podnik tak, aby byl zajištěn rozvoj podniku. Tyto zprávy jsou pro investory velmi důležité také proto, že manažeři mají volnost v jednání s majetkem daného podniku a dochází tak k rozporu mezi zájmy akcionářů a manažerů. Držitele dlužných cenných papírů zájímá, zda je do budoucna zajištěna finanční stabilita a likvidita společnosti, zda je daný dluh zajištěn majetkem a především to, zda řádně a včas obdrží od společnosti úroky a splátky v předem dohodnuté výši. [2] [10] [11]

2.3.2 Manažeři a zaměstnanci

Informace, získané prostřednictvím ekonomické analýzy, napomáhají manažerům k lepšímu a efektivnějšímu řízení podniku. Tyto informace využívají při rozhodování, jakým způsobem získat finanční zdroje, jak zajistit optimální majetkovou strukturu, jak alokovat volné peněžní prostředky, jakým způsobem rozdělit disponibilní zisk a podobně. Díky ekonomické analýze společnosti mohou manažeři zjistit, jaké jsou silné a slabé stránky finančního hospodaření podniku a na základě těchto informací následně vytvořit finanční plán na následující období. [2] [10]

Ekonomická analýza podniku poskytuje informace o finanční a hospodářské stabilitě podniku. Díky těmto informacím mohou zaměstnanci odhadnout jistotu svého zaměstnání a také zjistit pravděpodobný vývoj svého mzdového ohodnocení. Prostřednictvím odborových organizací sledují zaměstnanci hospodářské výsledky společnosti a prosazují svůj vliv na řízení podniku. [10] [11]

2.3.3 Obchodní partneři

Obchodní partneři využívají údaje získané finanční analýzou podniku především ke zjištění, zda budou jejich odběratelé schopni splatit své závazky, které vůči danému

dodavateli mají. Zajímají se především o krátkodobou prosperitu společnosti. Dlouhodobá stabilita podniku je důležitá pro dodavatele, se kterými má společnost dlouhodobější obchodní vztahy. Naopak odběratele zajímá, zda jejich dodavatelé budou i v budoucnu schopni zajistit smlouvené dodávky materiálu, zboží a podobně. Zajímá je také, zda jejich dodavatelé nemají finanční potíže, které by mohly ohrozit zajištění výroby daného zákazníka. Dodavatelé a odběratelé se tedy zajímají především o solventnost, likviditu a také prosperitu svých obchodních partnerů. [10]

2.3.4 Banky a ostatní věřitelé

Banky a jiní věřitelé se vždy před poskytnutím úvěru snaží získat co nejvíce informací o finančním stavu budoucího dlužníka, aby se mohli na základě těchto informací rozhodnout, v jaké výši a za jakých podmínek úvěr poskytnout. Věřitele zajímá především likvidita a finanční stabilita dlužníka. Díky těmto informacím mohou věřitelé odhadnout, zda bude dlužník schopen splácet svůj dluh řádně a včas. Součástí úvěrových smluv bývají často klauzule, kterými se váže stabilita úvěrových podmínek na hodnoty vybraných finančních ukazatelů. [10]

Především před poskytnutím úvěru je pro věřitele důležitá tzv. **bonita dlužníka**, která se hodnotí pomocí analýzy finančního hospodaření dané společnosti. Posuzována bývá ziskovost podniku, ze které lze zjistit, zda úvěr slouží k odstranění následků špatného hospodaření společnosti, nebo zda má být úvěr použit k pokrytí výdajů nezbytných pro hospodářskou činnost (zásoby, zařízení, stroje). Důležitá je rentabilita podniku, která nám říká, zda disponuje podnik dostatečnými zdroji ke splácení stávajících závazků a také zda bude schopen následně splácet nové. Provádí se také analýza tvorby finančních zdrojů, která napomáhá k určení výše a splatnosti úvěru. [11]

2.3.5 Stát a jeho orgány a další uživatelé

Stát a jeho orgány využívají data získaná prostřednictvím finanční analýzy pro nejrůznější statistiky, pro kontrolu podniků se státní majetkovou účastí, pro kontrolu plnění daňových povinností subjektů, při rozhodování o poskytování dotací atd. Tyto informace využívají také při formulování hospodářské politiky státu. [10]

Analýza podniků, a především její výsledky, zajímají celou řadu dalších uživatelů, například analytiky, daňové poradce, burzovní makléře, oceňovatele podniku, odborové svazy, novináře, univerzity a také širokou veřejnost. [11]

3 Ukazatele a metody ekonomické analýzy

Ekonomická analýza tvoří nedílnou součást veškerých manažerských funkcí. V rámci provedení ekonomické analýzy je velmi důležité vybrat vhodnou metodu či model, pomocí kterých získáme potřebné informace a výsledky pro následné rozhodování a implementaci zvoleného řešení. Těchto modelů a metod je celá řada a můžeme je dělit na **metody finanční analýzy**, které využívají finančních údajů a **metody strategické analýzy**, jejichž vstupní údaje a samotná analýza jsou založeny na nefinančních informacích. [8] [30]

3.1 Metody finanční analýzy

V rámci finanční analýzy se využívají metody a postupy, které se v průběhu historického vývoje standardizovaly a pro svou jednoduchost jsou v praxi velmi oblíbeny. Při výběru metody, kterou v rámci finanční analýzy podniku následně využijeme, bychom si měli uvědomit, k jakému účelu má analýza sloužit a také pro koho jsou výsledky určeny. Dále je nutné zohlednit výši nákladů, které budou na provedení finanční analýzy využity. Abychom získali spolehlivé výsledky, je také nutné využít kvalitní a spolehlivé vstupní informace. [19] [26]

Metod, které se ve finanční analýze využívají, je celá řada. Přestože existuje nejednotnost v klasifikaci základních pojmů a metod finanční analýzy, dělí se přístupy k finanční analýze často na finanční analýzu technickou a fundamentální. Při využití **technické finanční analýzy** zpracováváme ekonomická data pomocí matematických či matematicko-statistických metod. **Fundamentální analýza** se pak zabývá především kvalitativními údaji o podniku, které se nezpracovávají pomocí algoritmizovaného matematického postupu, ale základem této metody je odborný odhad. Obecně patří mezi nejvyužívanější metody finanční analýzy zejména:

- **analýza absolutních ukazatelů**, která spočívá v analýze majetkové a finanční struktury a zahrnuje především horizontální a vertikální analýzu,
- **analýza tokových ukazatelů**, především se jedná o analýzu výnosů, nákladů, zisku a cash flow,
- **analýza rozdílových ukazatelů** a to zejména analýza čistého pracovního kapitálu,
- **analýza poměrových ukazatelů**, do které patří ukazatele rentability, likvidity, aktivity, zadluženosti a ukazatele kapitálového trhu,

- **analýza soustav ukazatelů** využívající kombinace výše uvedených metod,
- **souhrnné ukazatele hospodaření**, které dělíme na bankrotní a bonitní indikátory a
- **hodnotové ukazatele**, ze kterých jsou v praxi nejvíce využívány metoda DCF (diskontované cash flow), ukazatel EVA (ekonomická přidaná hodnota) a ukazatel MVA (tržní přidaná hodnota). [19] [22] [26]

3.1.1 Analýza absolutních ukazatelů

Jednou ze základních metod finanční analýzy je analýza absolutních neboli extenzivních ukazatelů, která zahrnuje rozbor horizontální a vertikální. Pomocí této metody můžeme také zkoumat, zda společnost dodržuje při své činnosti tzv. bilanční pravidla, kterými jsou především:

- **zlaté bilanční pravidlo financování**, které říká, že dlouhodobý majetek by měl být financován převážně z dlouhodobých zdrojů a krátkodobý majetek z krátkodobých zdrojů,
- **zlaté pravidlo vyrovnání rizika**, podle kterého by měly být vlastní zdroje vyšší než cizí,
- **zlaté pari pravidlo**, které uvádí, že na financování dlouhodobého majetku by měl být kromě vlastního kapitálu využit také dlouhodobý cizí kapitál (vlastního kapitálu by mělo tedy být méně než dlouhodobého majetku),
- **zlaté poměrové pravidlo**, dle kterého by tempo růstu investic nemělo převyšovat tempo růstu tržeb. [16] [29]

Horizontální analýza

Analýza trendů neboli horizontální analýza spočívá ve sledování vývoje absolutních ukazatelů v čase a v hodnocení stability a vývoje jednotlivých položek, přičemž je důležité vytvořit dostatečně dlouhé časové řady, zajistit srovnatelnost údajů v časové řadě a také vyloučit z údajů náhodné vlivy. Existují dva základní způsoby, jak lze horizontální analýzu provádět. Pomocí **rozdílové analýzy** se určuje absolutní výše změn jednotlivých ukazatelů a to dle vzorce (3.1). Pomocí **podílové analýzy** se pak zjišťuje procentní vyjádření změn k výchozímu roku dle vzorce (3.2). Metoda se využívá především pro predikci budoucího vývoje daných ukazatelů, kdy je nutné zohlednit předpokládané změny v budoucnu (např. inflaci, vývoj měnového kurzu aj.) [19] [22] [24] [29]

$$\text{absolutní změna} = \text{ukazatel}_t - \text{ukazatel}_{t-1} \quad (3.1)$$

$$\text{procentní změna} = \frac{\text{absolutní změna}}{\text{ukazatel}_{t-1}} \cdot 100 \quad (3.2)$$

Zdroj: Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 68 [19]

Vertikální analýza

Druhou metodou, kterou využíváme při analýze absolutních ukazatelů, je vertikální analýza. „*Vertikální analýza (procentní rozbor) spočívá ve vyjádření jednotlivých položek účetních výkazů jako procentního podílu k jediné zvolené základně položené jako 100 %.*“ (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 68) Při rozboru rozvahy se obvykle jako základna volí výše aktiv (pasiv) a při rozboru výkazu zisku a ztráty pak velikost celkových nákladů nebo výnosů. Mezi hlavní cíle vertikální analýzy patří stanovení podílu jednotlivých majetkových složek na celkových aktivech, podílu jednotlivých zdrojů financování na celkových pasivech a stanovení podílu jednotlivých položek výsledovky na tržbách. [19] [29]

3.1.2 Analýza rozdílových a tokových ukazatelů

Dalšími metodami, využívanými v rámci finanční analýzy, je rozbor rozdílových a tokových ukazatelů zabývající se převážně výkazy, které v sobě zahrnují především tokové položky, avšak také rozvaha je při rozboru využívána a to např. při analýze oběžných aktiv. Analýza cash flow slouží k vyjádření schopnosti financovat existenčně důležité potřeby z prostředků vytvořených při vlastní hospodářské činnosti. Rozdílové ukazatele se používají také při analýze fondů finančních prostředků a to především čistého pracovního kapitálu, který se vypočítá pomocí vzorce (3.3). [26] [29]

$$\text{čistý pracovní kapitál} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky} \quad (3.3)$$

Zdroj: Scholleová, 2008, s. 172 [29]

Oběžná aktiva zde pak vyjadřují sumu zásob, pohledávek a peněz. Čistý pracovní kapitál je významným ukazatelem platební schopnosti podniku. „*Má-li být podnik likvidní, musí mít potřebnou výši relativně volného kapitálu, tzn. přebytek krátkodobých likvidních aktiv nad krátkodobými zdroji.*“ (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 83) [19] [29]

3.1.3 Analýza poměrových ukazatelů

Posoudit finanční situaci daného podniku napomáhají také poměrové finanční ukazatele, které můžeme dělit do dvou kategorií, a to na **ukazatele provozní** vyjadřující výkonnost společnosti a celkovou úroveň hospodaření s majetkem, a **ukazatele finanční**,

kteřé se zabývají finanční strukturou, likviditou a zadlužeností. Pomocí poměrových ukazatelů můžeme analyzovat vzájemné vztahy a souvislosti mezi jednotlivými absolutními ukazateli. Poměrové ukazatele se také zpravidla dělí do následujících základních skupin:

- ukazatele rentability,
- ukazatele aktivity,
- ukazatele zadluženosti,
- ukazatele platební schopnosti,
- ukazatele vycházející z údajů kapitálového trhu. [10] [12] [16]

Tyto skupiny poměrových ukazatelů dohromady tvoří soustavu ukazatelů, se kterou je nutno pracovat, jestliže chceme komplexně zhodnotit finanční situaci společnosti, neboť k tomu, aby byl splněn předpoklad going concern principu, je nutné, aby byla společnost rentabilní, likvidní a také přiměřeně zadlužená. Jelikož nám tyto ukazatele umožňují rychle získat představu o finanční situaci podniku a také proto, že se při poměrové analýze využívají veřejně dostupné informace o údajích ze základních účetních výkazů, je tato metoda v rámci finanční analýzy nejvyužívanější. [17] [19] [26]

Ukazatele rentability

Ukazateli, vyjadřujícími efektivnost podniku, tedy schopnost vytvářet nové zdroje, dosahovat přiměřeného zisku a zhodnocovat tím kapitál vložený do společnosti, jsou tzv. ukazatele rentability. Rentabilita vyjadřuje míru ziskovosti a je hlavním kritériem při rozhodování o alokaci kapitálu. Pomocí ukazatelů rentability můžeme také hodnotit úspěšnost při dosahování podnikových cílů. Tyto ukazatele mají význam především pro akcionáře a potenciální investory. Také platí, že: „*Ukazatele rentability by v časové řadě měly mít obecně rostoucí tendenci.*” (Růčková, 2010, s. 52) [10] [26]

Do této skupiny patří celá řada ukazatelů, obecně lze zisk neboli rentabilitu definovat pomocí následujícího vzorce (3.4). [10]

$$\text{rentabilita} = \frac{\text{zisk (čistý, upravený)}}{\text{vložený kapitál}} \quad (3.4)$$

Zdroj: Grünwald, Holečková, 2004, s. 30 [10]

Údaj o velikosti zisku lze nalézt přímo ve výkazu zisku a ztráty. Pro potřeby finanční analýzy jsou nejdůležitější tyto kategorie zisku:

- **EAT** (zisk po zdanění, čistý zisk) dělíme na zisk k rozdělení a na nerozdělený zisk. Čistý zisk se používá v ukazatelích hodnotících výkonnost firmy.
 - **EBT** (zisk před zdaněním, hrubý zisk) bývá využíván, pokud je třeba zajistit srovnání výkonnosti společností s rozdílným daňovým zatížením.
 - **EBIT** (zisk před odečtečným úroků a daní) odpovídá provoznímu výsledku hospodaření. Tento údaj zjistíme, pokud k hrubému zisku přičteme nákladové úroky a používáme ho tehdy, jestliže potřebujeme zajistit mezifirmní srovnání.
- [12] [13] [26]

Vložený kapitál, který dosazujeme do vzorce pro výpočet rentability, může být vyjádřen různými způsoby. V rámci poměrové analýzy můžeme uvažovat o kapitálu celkovém, kapitálu vlastním nebo o kapitálu dlouhodobém, [12]

Jeden z nejvyžívanějších ukazatelů rentability je **rentabilita aktiv**, kterou vyjadřujeme celkovou efektivnost společnosti. „*Poměřuje zisk podniku s celkovými vloženými prostředky bez ohledu na to, zda byl financován z vlastního, nebo z cizího kapitálu.*” (Scholleová, 2008, s. 162) Výpočet se provádí dle vzorce (3.5). [26] [29]

$$ROA = \frac{EBIT}{\text{aktiva}} \quad (3.5)$$

Zdroj: Scholleová, 2008, s. 162 [29]

Mezi další ukazatele rentability patří **rentabilita vlastního kapitálu**, která nám říká, jaká je výnosnost kapitálu vloženého akcionáři (společníky). „*Výsledek ukazatele by se měl pohybovat alespoň několik procent nad dlouhodobým průměrem úročení dlouhodobých vkladů.*” (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 100) Rentabilita vlastního kapitálu se vypočítá dle vzorce (3.6). [19] [24]

$$ROE = \frac{EAT}{\text{vlastní kapitál}} \quad (3.6)$$

Zdroj: Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 100 [19]

Dalším běžně používaným ukazatelem je **rentabilita tržeb** neboli zisková marže, kterou se hodnotí úspěšnost podnikání. V rámci finanční analýzy zjišťujeme ziskovou marži provozní, která se vypočítá dle vzorce (3.7) a čistou, kterou zjistíme pomocí vzorce (3.8). [12] [19]

$$\text{provozní zisková marže} = \frac{\text{EBIT}}{\text{tržby}} \quad (3.7)$$

$$\text{čistá zisková marže} = \frac{\text{EAT}}{\text{tržby}} \quad (3.8)$$

Zdroj: Holečková, 2008, s. 71 [12]

Ukazatele aktivity

Relativní vázanost kapitálu v jednotlivých formách aktiv nám vyjadřují ukazatele aktivity. Mezi tyto ukazatele patří ukazatelé rychlosti obratu (obratovost) a ukazatelé doby obratu jak kapitálu tak také jednotlivých složek majetku. Tato skupina ukazatelů nám napomáhá zjistit, jak efektivně a úspěšně využívá management aktiva podniku a také vyjadřují, zda má podnik přebytečné kapacity, nebo naopak nedostatek produktivních aktiv. [10] [17] [29]

Rychlost obratu ukazuje, kolikrát se určitá položka přemění za určité období (obvykle jeden rok) v tržby či v jinou položku nebo skupinu položek. Rychlost obratu by měla být co nejvyšší, jelikož: „*Čím vyšší je jejich počet, tím kratší dobu je majetek vázán a obvykle se zvyšuje zisk.*” (Scholleová, 2008, s. 164) V rámci finanční analýzy zjišťujeme rychlost obratu celkových aktiv, zásob, pohledávek a také závazků. Tyto ukazatele počítáme pomocí následujících vzorců (3.9), (3.10), (3.11) a (3.12). [12] [26] [29]

$$\text{rychlost obratu aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} \quad (3.9)$$

$$\text{rychlost obratu zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}} \quad (3.10)$$

$$\text{rychlost obratu pohledávek} = \frac{\text{tržby}}{\text{pohledávky}} \quad (3.11)$$

$$\text{rychlost obratu závazků} = \frac{\text{tržby}}{\text{závazky}} \quad (3.12)$$

Zdroj: Holečková, 2008, s. 82, 83, 85 [12]

Doba obratu pak značí relativní vázanost kapitálu v různých formách aktiv. „*Čím je hodnota ukazatele nižší, tím je příznivější.*” (Pilařová, Pilátová, 2014, s. 175) Ve finanční analýze zjišťujeme ukazatele doby obratu celkových aktiv, zásob, pohledávek a závazků, které se vypočítají dle vzorců (3.13), (3.14), (3.15) a (3.16). [13] [24]

$$\text{doba obratu aktiv} = \frac{\text{aktiva}}{\text{tržby}} \cdot 365 \quad (3.13)$$

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}} \cdot 365 \quad (3.14)$$

$$\text{doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}} \cdot 365 \quad (3.15)$$

$$\text{doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky}}{\text{tržby}} \cdot 365 \quad (3.16)$$

Zdroj: Kalouda, 2015, s. 59 [13]

Ukazatele zadluženosti

Finanční strukturu podniku (poměr vlastních a cizích zdrojů) hodnotí tzv. ukazatel zadluženosti, které posuzují finanční stabilitu společnosti. U větších podniků je v praxi běžné, že část podnikových aktivit je financována z cizích zdrojů, přičemž je důležité, aby výnosnost vloženého kapitálu byla vyšší, než jeho náklady, tedy úrok. „*Zadluženost, byť i vysoká, nemusí být ještě negativní charakteristikou firmy. V dobře fungující firmě může naopak vysoká finanční páka pozitivně přispívat k rentabilitě vlastního kapitálu.*“ (Kislingerová, Hnilica, 2005, s. 34) Jedním z hlavních úkolů finančního řízení podniku je kromě stanovení celkové výše potřebného kapitálu právě volba finanční struktury. [10] [24]

Ukazatelů zadluženosti, které využíváme v rámci finanční analýzy, je celá řada. **Celková zadluženost** nebo také věřitelské riziko vyjadřuje, jaká část majetkové základny je kryta z cizích zdrojů. Doporučená hodnota se pohybuje mezi 30 – 60 % a zjistí se dle vzorce (3.17). [13] [17] [19]

$$\text{celková zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{celková aktiva}} \cdot 100 \quad (3.17)$$

Zdroj: Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 85 [19]

Dalším ukazatelem je **míra zadluženosti** neboli Debt-Equity Ratio. Tento ukazatel především napomáhá bance při rozhodování o poskytování úvěrů, přičemž je důležité, zda se podíl cizích zdrojů v čase zvyšuje, či snižuje. Míra zadluženosti se zjistí dle vzorce (3.18). V praxi se využívá také převrácená hodnota tohoto ukazatele, a to **míra finanční samostatnosti**, kterou zjistíme pomocí vzorce (3.19). [12] [13] [19]

$$\text{míra zadluženosti} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}} \cdot 100 \quad (3.18)$$

$$\text{míra finanční samostatnosti} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{cizí zdroje}} \cdot 100 \quad (3.19)$$

Zdroj: Kalouda, 2015, s. 61 [19]

V rámci analýzy zadluženosti bychom se měli zaměřit také na strukturu zdrojů z hlediska doby splatnosti. S krátkodobými zdroji je spojeno vyšší riziko, jelikož se musí v blízké době splatit, naopak dlouhodobé zdroje se vyznačují nižší mírou rizika, ale také vyšší cenou. K tomuto účelu slouží mimo jiné ukazatel podílu dlouhodobých cizích zdrojů na cizích zdrojích. Dalším důležitým ukazatelem je **ukazatel úrokového krytí**, které ukazuje, kolikrát zisk před zdaněním a úroky dosažený společností pokrývá náklady spojené s cizím kapitálem. Doporučená hodnota je vyšší než 5. [12] [19]

Při analýze zadluženosti je nutné se zabývat také financováním dlouhodobého majetku. V rámci analýzy využíváme následující vzorec (3.20). [19]

$$\text{krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji} = \frac{\text{vlastní kapitál} + \text{dlouh. cizí zdroje}}{\text{dlouhodobý majetek}} \quad (3.20)$$

Zdroj: Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 88 [19]

V případě, že bude hodnota nižší než 1, je podnik podkapitalizován a v podniku je tedy zavedena tzv. agresivní strategie financování, která se vyznačuje nižší cenou ale vyšší rizikovostí. Pokud bude hodnota ukazatele vyšší než 1, je podnik naopak překapitalizován, zavedena je tzv. konzervativní strategie financování, která se vyznačuje nižší rizikovostí ale vyšší cenou. [19]

Mezi další využívané ukazatele patří **finanční páka**, kterou zjistíme dle vzorce (3.21) a také **koeficient samofinancování** neboli Equity Ratio, který počítáme pomocí vzorce (3.22). [13]

$$\text{finanční páka} = \frac{\text{celková aktiva}}{\text{vlastní kapitál}} \cdot 100 \quad (3.21)$$

$$\text{koeficient samofinancování} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} \cdot 100 \quad (3.22)$$

Zdroj: Kalouda, 2015, s. 61 [13]

Ukazatele platební schopnosti

Platební schopnost společnosti neboli likviditu posuzujeme při rozboru rozvahy pomocí poměrových ukazatelů likvidity. Nedostatečná likvidita společnosti vede k neschopnosti využít ziskových příležitostí, neschopnosti hradit běžné závazky, což může vést k platební neschopnosti a v krajním případě k bankrotu. Obecně poměřují tyto ukazatele oběžná aktiva s krátkodobými závazky splatnými do 1 roku, tedy poměřují to čím je možno platit, s tím co je nutno zaplatit. Mezi ukazatele likvidity patří **běžná likvidita**, jejíž hodnota by se měla pohybovat v rozmezí 1,8 – 2,5 a jejíž výpočet se provádí dle vzorce (3.23). Dále mezi tyto ukazatele řadíme **pohotovou likviditu**, jejíž doporučená hodnota se nachází v intervalu 1 - 1,5 a zjistí se pomocí vzorce (3.24), a dále také **okamžitá likvidita**, která by se měla pohybovat mezi 0,2 a 0,5 a jejíž výpočet se provádí dle vzorce (3.25). [24] [26] [29]

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (3.23)$$

$$\text{pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (3.24)$$

$$\text{okamžitá likvidita} = \frac{\text{finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (3.25)$$

Zdroj: Scholleová, 2008, s. 163 [29]

Ukazatele kapitálového trhu

Ukazatele vycházející z údajů kapitálového trhu můžeme využít v případě, že se jedná o akciovou společnost, jejíž akcie jsou volně obchodovatelné na kapitálovém trhu. Tyto ukazatele slouží především pro investory při hodnocení finanční situace dané společnosti v případě, že chtějí zjistit, zda jim případná investice přinese požadovanou návratnost. Významným ukazatelem, který je také součástí burzovních zpráv, je ukazatel **P/E Ratio**, který se poměruje se stejným ukazatelem za celé odvětví. Jestliže se tyto hodnoty výrazněji odlišují, znamená to, že akcie dané společnosti jsou podhodnoceny či nadhodnoceny. Ukazatel P/E se počítá pomocí vzorce (3.26). Dalším používaným ukazatelem je **účetní hodnota akcie**, kterou počítáme dle vzorce (3.27) a také **čistý zisk na akcii**, který značí míru schopnosti společnosti vytvořit zisk a výpočet znázorňuje vzorec (3.28). Dále se v rámci analýzy zjišťuje tzv. **výplatní poměr**, který říká, jaká část zisku je rozdělena mezi vlastníky. Výplatní poměr zjistíme dle vzorce (3.29). [10] [19] [29]

$$\text{P/E Ratio} = \frac{\text{tržní cena akcie}}{\text{čistý zisk na akcii}} \quad (3.26)$$

$$\text{účetní hodnota akcie} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{počet emitovaných akcií}} \quad (3.27)$$

$$\text{čistý zisk na akcii} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{počet emitovaných akcií}} \quad (3.28)$$

$$\text{výplatní poměr} = \frac{\text{dividendy}}{\text{čistý zisk}} \quad (3.29)$$

Zdroj: Scholleová, 2008, s. 168, 169 [29]

3.1.4 Analýza soustav ukazatelů

Vzájemné souvislosti mezi ukazateli finanční analýzy lze popsat a vysvětlit pomocí soustav ukazatelů, které dělíme na **paralelní soustavu ukazatelů**, kde jsou jednotlivé ukazatele postaveny vedle sebe a může jim být tedy přikládána stejná důležitost a více užívanou **pyramidovou soustavu ukazatelů**, která spočívá v rozkladu vrcholového ukazatele na dílčí ukazatele. K tomuto rozkladu se užívají metody aditivní (součet, rozdíl) a multiplikativní (součin, podíl). Cílem vytvoření pyramidové soustavy ukazatelů je popsat vzájemné závislosti jednotlivých ukazatelů a analyzovat složité vnitřní vazby. Nejčastěji se využívá v rámci finanční analýzy společnosti rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu, neboli tzv. Du Pontův rozklad, který spočívá v rozkladu rentability vlastního kapitálu na součin třech dílčích položek a to rentability tržeb, obrát celkových aktiv a finanční páky. Tento rozklad je zobrazen na **obrázku 3.1**. [12] [26] [19]

Obr. 3.1 Du Pontův rozklad (diagram)

$$\text{ROE} = \frac{\text{EAT}}{\text{vlastní kapitál}} = \frac{\text{EAT}}{\text{tržby}} \cdot \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} \cdot \frac{\text{aktiva}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Zdroj: Holečková, 2008, s. 74 [12]

3.1.5 Souhrnné ukazatele hospodaření

V rámci hodnocení celkového výsledku finanční analýzy lze využít celou řadu souhrnných ukazatelů, které dělíme na bankrotní a bonitní modely. **Bankrotní modely** podávají informaci, zda společnosti hrozí bankrot a to na základě zjištění, zda společnost má či nemá po delší dobu problémy s běžnou likviditou, s výší čistého pracovního kapitálu a také s rentabilitou celkového vloženého kapitálu. **Bonitní modely** pak stanovují, zda společnost patří mezi dobré či špatné podniky a to na základě srovnání s ostatními společnostmi v daném

oboru. Obecně tyto modely slouží k postihnutí současného, ale také budoucího vývoje společnosti, a to nejlépe jedinou komplexní charakteristikou, ovšem s omezenou vypovídací schopností. Nedostatkem většiny souhrnných ukazatelů je to, že byly sestaveny dle podmínek konkrétních zahraničních trhů, které často nejsou totožné s podmínkami českého trhu. Existují ovšem také bankrotní a bonitní modely, které byly sestaveny přímo pro podmínky České republiky. [13] [19] [26]

Bankrotní modely

Mezi oblíbené bankrotní modely patří **Altmanův model**, který spočívá ve stanovení tzv. Z-skóre skládajícího se z 5 ukazatelů a zahrnujícího v sobě rentabilitu, zadluženost, likviditu a také strukturu kapitálu. Na základě empirických průzkumů je jednotlivým ukazatelům přiřazena váha. Pomocí tohoto modelu lze určit, v jaké finanční situaci se daný podnik nachází a to tak, že vyjde-li hodnota Z vyšší než 2,99, nachází se podnik v uspokojivé finanční situaci, a naopak vyjde-li hodnota nižší než 1,81, má společnost velké finanční problémy a hrozí jí bankrot. Pro tento model byla také stanovena úspěšnost předpovědi bankrotu, která je zobrazena v **tabulce 3.1**.

Tab. 3.1 Úspěšnost predikce Altmanova modelu

Časový horizont předpovědi (doba před skutečným bankrotem)	Úspěšnost předpovědi
1 rok	94 %
2 roky	72 %
3 roky	48 %
4 roky	29 %
5 let	36 %

Zdroj: Altman, 1968, s. 602 [1]

Pro podmínky v České republice byl vytvořen tzv. **index důvěryhodnosti** neboli **model IN**, jehož velkou předností je, že dané váhy jsou stanoveny pro jednotlivá odvětví. [13] [19] [29]

Bonitní modely

Využívaným bonitním modelem je tzv. **Kralickův Quicktest**, který posuzuje finanční situaci společnosti pomocí soustavy 4 rovnic, kdy první 2 hodnotí finanční stabilitu a další 2 pak výnosovou situaci dané společnosti. Daným výsledkům pak přiřadíme příslušné bodové ohodnocení. Mezi bonitní modely řadíme dále **Tamariho model**, který také užívá bodového

součtu výsledků soustavy rovnic, jenž hodnotí finanční samostatnost, vázanost vlastního kapitálu a výsledku hospodaření, běžnou likviditu a provozní činnost. [12] [26]

3.1.6 Hodnotové ukazatele

Finanční situaci společnosti můžeme posoudit také pomocí hodnotových ukazatelů, kdy nejznámějším je ukazatel **ekonomické přidané hodnoty EVA**. Ústřední myšlenkou je, že společnost navyšuje hodnotu pro své vlastníky, jestliže její provozní zisk přesahuje náklady na použitý kapitál. Pracuje se zde s tzv. ekonomickým ziskem, který se zjistí jako rozdíl mezi ekonomickými výnosy a náklady, které v sobě zahrnují kromě účetních nákladů také náklady obětované příležitosti. Ukazatel EVA se zjistí dle vzorečku (3.30), kde NOPAT vyjadřuje provozní výsledek hospodaření po zdanění, C investovaný kapitál a WACC průměrné náklady kapitálu. [12] [17]

$$EVA = NOPAT - C \cdot WACC \quad (3.30)$$

Zdroj: Holečková, 2008, s. 162 [12]

3.2 Metody strategické analýzy

K tomu, aby byly co nejlépe využity přednosti podniku, a aby bylo možno pružně reagovat na změny prostředí, slouží analytická činnost. „*Strategická analýza zahrnuje různé analytické techniky a metody využívané pro identifikaci vztahů a faktorů prostředí, v němž organizace existuje, a pro identifikaci strategických možností, zdrojů a kompetencí organizace.*“ (Cimbálníková, Bilíková, Taraba, 2013, s. 44) Strategickou analýzu lze dělit na **analýzu vnitřního prostředí**, která se zaměřuje na vnitřní zdroje a způsoby využití těchto zdrojů a na **analýzu vnějšího prostředí**, která je orientována na faktory, jenže působí na společnost. Mezi nejvyužívanější metody strategické analýzy patří:

- PEST analýza,
- BCG analýza,
- Porterova analýza 5 konkurenčních sil,
- Marketingová analýza,
- SWOT analýza aj. [7] [8]

3.2.1 PEST analýza

PEST analýza spočívá v analyzování budoucích vlivů prostředí, které jsou rozděleny do čtyř hlavních oblastí:

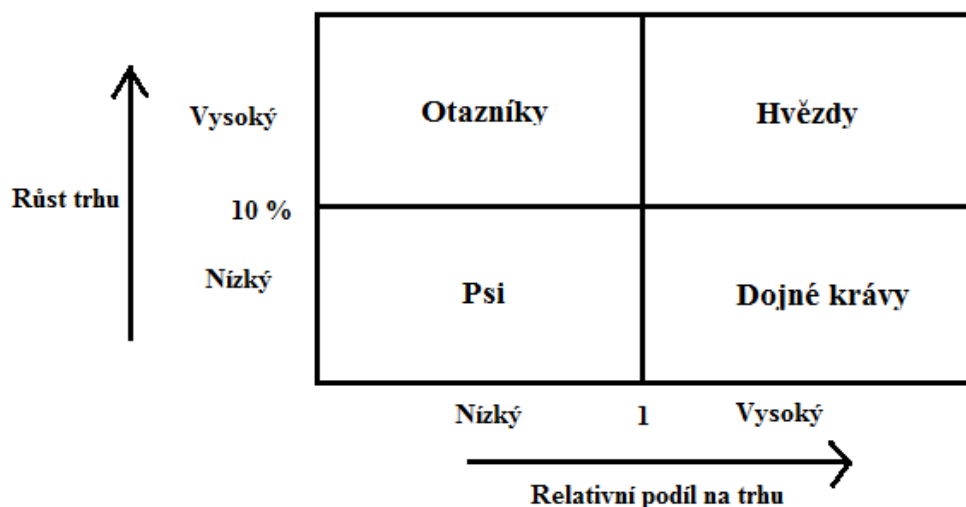
- **politické faktory** (political), které zahrnují legislativu, pracovní právo, stabilitu vlády, daňovou politiku, politickou stabilitu, ochranu životního prostředí aj.,
- **ekonomické faktory** (economical), kterými jsou především trend HDP, úroková míra, množství peněz v oběhu, inflace, nezaměstnanost, výše investic aj.,
- **sociální faktory** (social), jenž zahrnují demografické trendy populace, rozdělení příjmů, životní styl, úroveň vzdělání, životní hodnoty, postoje k práci a volnému času, charakteristiku spotřeby aj.,
- **technologické faktory** (technological) a to především výše výdajů na výzkum, podpora vlády v oblasti výzkumu, nové objevy a vynálezy. [3] [7] [8]

Cílem této analýzy je sestavení seznamu faktorů, které působí na společnost a následné oddělení významných faktorů od méně významných, dále posouzení pravděpodobného vývoje do budoucna a jejich dopadu na společnost. [7] [8]

3.2.2 BCG analýza

K analýze pozice výrobku či služby dané společnosti vzhledem k jinému výrobku či službě se nejčastěji využívá výrobová portfoliová analýza (matice) BCG. Pro určení pozice výrobku či služby slouží kritéria relativního podílu na trhu a růstu trhu v odvětví. Na těchto základech je sestaven diagram, do kterého se následně umístí daná skupina výrobků či služeb. Diagram je zobrazen na **obr. 3.2.** [6] [15]

Obr. 3.2 BCG matice

Zdroj: Častorál, 2009, s. 113 [8]

V případě, že má daný výrobek či služba nízký relativní podíl na rychle rostoucích trzích, spadá do kvadrantu **Otazníky**. Otazník značí otázku, zda bude možné vývoj výrobku či služby udržet. Jedná se především o nové výrobky a služby, které vyžadují na financování růstu značné finanční zdroje. Statky spadající do kvadrantu **Hvězdy** mají vysoký relativní podíl na rychle rostoucích trzích. Jedná se o úspěšné produkty, které vyžadují vynaložení prostředků na reklamu a distribuci, aby bylo možné udržet tempo růstu. Jejich silná pozice na trhu může v budoucnu zajistit vysoké zisky. Kvadrant označen jako **Psi** zahrnuje statky s nízkým relativním podílem na pomalu rostoucích trzích. Jedná se o produkty se slabou konkurenční pozicí a nemá tedy velký význam investovat do zlepšení jejich pozice na trhu. Je naopak nutné uvažovat o stažení příslušného statku z výroby. Jako **Dojné krávy** jsou označeny výrobky a služby s vysokým relativním podílem na pomalu rostoucích trzích. Tyto statky produkují velké finanční prostředky, které lze následně použít na financování hvězd a otazníků. [6] [8] [15]

3.2.3 Porterova analýza pěti konkurenčních sil

Analýzou oborového prostředí společnosti se zabývá Porterova analýza pěti konkurenčních sil. „Porterův model pěti konkurenčních sil umožňuje popsat a pochopit podstatu konkurenčního prostředí uvnitř každého jednotlivého odvětví a tak vytvořit informační základnu pro rozhodování o tvorbě konkurenční výhody organizace.“ (Cimbálníková, Bilíková, Taraba, 2013, s. 48) Dle tohoto modelu ovlivňuje strategickou pozici společnosti na určitém trhu především pět základních faktorů, kterými jsou:

- **vyjednávací síla zákazníků** vůči dodavateli a to především tehdy, pokud je zákazník velkým či významným odběratelem, jestliže lze snadno přejít ke konkurenci (produkt je standardizován), zákazník disponuje potřebnými tržními informacemi, na trhu se nachází velký počet alternativních nabízejících či pokud je zákazník velmi citlivý na změnu ceny,
- **vyjednávací síla dodavatelů** vůči odběrateli a to především v situacích je-li dodavatel na trhu velkým či významným, existuje-li omezený počet dodavatelů, dále jestliže je produkt vysoce diferencován nebo zákazník nemá k dispozici potřebné tržní informace,
- **hrozba vstupu nových konkurentů do odvětví**, kterou lze snížit různými překážkami vstupu do odvětví jako např. potřeba vysokých fixních nákladů pro vstup do odvětví, již existující podniky disponující významnými

nákladovými výhodami, diferenciací produktu či obtížné napojení na existující distribuční kanály,

- **hrozba substitutů**, která je snižována, jestliže neexistují k produktu blízké substituty,
- **rivalita podniků v rámci odvětví**, která se zvyšuje, jestliže je daný trh rostoucí, v daném odvětví působí velký počet konkurentů, výrobky nejsou příliš diferencované či existují vysoké bariéry výstupu z odvětví. [7] [15] [20]

3.2.4 Marketingová analýza

Vnitřní prostředí podniku, především marketingové a distribuční faktory, můžeme analyzovat pomocí marketingové analýzy neboli analýzy marketingového mixu, jehož faktory jsou označovány jako 4P. Jsou jimi:

- **Produkt** (product) tedy výrobek či služba, jehož rozhodujícími komponenty jsou rozmanitost, kvalita, design, vlastnosti, balení, značka, služby, záruky, výnosy aj. Při analýze produktu se posuzuje především komplexnost a konkurenceschopnost a také je nutné zjistit, jestli daný výrobek či služba odpovídá přáním zákazníků.
- **Cena** (price), která ovlivňuje nákupní chování zákazníků. V rámci marketingové analýzy se posuzuje nejen cena, ale také způsob jejího stanovení u jednotlivých produktů.
- **Místo a distribuce** (place), jenž ovlivňují odbyt produktů. V rámci analýzy je posuzována především časová a místní dostupnost nabízených statků a to distribuční cesty, pokrytí trhu, sortiment, zásoby, rozmístění, doprava atd.
- **Propagace** (promotion), která představuje nástroje komunikace se zákazníky. Mezi tyto nástroje, které jsou v rámci marketingové analýzy posuzovány, patří reklama, podpora prodeje, osobní prodej aj. [7] [20]

Při analýze vnitřního prostředí se často využívá tzv. rozšířeného marketingového mixu, který kromě výše uvedených 4P obsahuje také další faktory a to **lidé** (people), u něhož se zaměřujeme na počet a kvalitu pracovníků, dále na jejich vzdělání, rozvoj a motivaci, **proces** (proces), kdy analyzujeme klíčové procesy organizace, jenž vedou k realizaci poskytovaných produktů a **plánování** (planning), kdy je analyzován způsob plánování, stanovování cílů a také přiřazování a vyhodnocování úkolů. [7]

3.2.5 SWOT analýza

Nejčastěji využívanou metodou strategické analýzy společnosti je SWOT analýza, která spočívá v určení silných a slabých stránek podniku (strengths, weaknesses) a také příležitostí a hrozeb na trhu (opportunities, threats). Mezi faktory ovlivňující příležitosti a hrozby patří např. míra diferenciací v odvětví, míra státní regulace, hrozba substitučních výrobků a vstupu nových výrobců, tempo růstu daného odvětví aj. **Příležitostmi** pro společnost mohou být změny v zákonech, růst počtu obyvatel (zákazníků), nové technologie, slabá konkurence, stabilní politické prostředí aj. **Hrozby** pro společnost mohou představovat silná konkurence, nestabilní trh, diskriminační opatření, vstup silného konkurenta na trh, pokles počtu zákazníků, ekonomická kriminalita atd. Velmi důležité je také stanovit silné stránky, které představují konkurenční výhody dané společnosti. Obecně mohou být silné a slabé stránky společnosti v oblastech finanční síly, výzkumu a vývoje, výrobní politiky, organizace podniku, úrovně managementu, image podniku či výrobku aj. Mezi **silné stránky** společnosti mohou patřit jasná kompetence a kvalitní management, přístup ke kvalitnějším materiálům, využívání vyspělých technologií, dostatečné zdroje, strategické spojení, distribuční kanály aj. **Slabými stránkami** společnosti mohou být nekvalitní lidské zdroje, nízké jakosti výrobků a služeb, nedostatek zdrojů, užívání morálně zastaralých strojů, problematická image atd. [3] [8] [20]

Údaje pro SWOT analýzu získáváme především pomocí převzetí údajů z dílčích analýz, porovnáním s konkurenty a metodou interview. SWOT analýza tvoří základ pro určení strategie daného podniku, přičemž je důležité se zaměřit také na budoucí vývoj. „Z vývojových aspektů je nutné posuzovat, jak silné a slabé stránky organizace umožní využití příležitostí a eliminaci hrozeb.“ (Častorál, 2009, s. 117) Z důvodu proměnlivého vnitřního i vnějšího prostředí podniku je důležité v pravidelných časových intervalech SWOT analýzu upravit a zpřesnit, aby tak strategie společnosti byla co nejúspěšnější. SWOT analýzu lze také využít při řešení problémů taktického i operativního řízení. [8] [15] [20]

4 Vyhodnocení ekonomické situace obchodní korporace se zaměřením na pohledávky

4.1 Charakteristika společnosti Drogerie XY s.r.o.

Drogerie XY s.r.o. je česká společnost založená v roce 1991, která působí v oblasti drogistické galanterie, úklidových a domácích potřeb a ostatního nepotravinářského NONFOOD – sortimentu. Společnost Drogerie XY s.r.o. poskytuje výrobky velkoobchodům, úklidovým firmám a také maloobchodním řetězcům především v České republice a na Slovensku. Představitelé společnosti uvádějí, že základní charakteristikou společnosti je především šíře sortimentu, kvalita výrobků, servis, reakce na poptávku na trhu, dále také rychlost a komunikace. Hlavním cílem společnosti je především kvalita zboží, spolehlivost a dlouhodobě spokojení zákazníci.

4.1.1 Základní informace o společnosti Drogerie XY s.r.o.

Dle živnostenského rejstříku provozuje uvedená společnost živnost ohlašovací volnou a obory činnosti této společnosti jsou:

- velkoobchod, maloobchod,
- skladování, balení zboží, manipulace s nákladem a technické činnosti v dopravě,
- realitní činnost, správa a údržba nemovitostí.

Společnost nabízí především výrobky značky Clamax, které jsou určeny jak pro profesionální úklid, tak pro úklid domácnosti, dále nabízí výrobky značky Abella a to především drogistickou galanterii a doplňkový sortiment, společnost poskytuje také kvalitní výrobky z oblasti doplňkového sortimentu značky Natalia Angers a dále nabízí jednorázové rukavice značky Aurelia pro použití ve všech průmyslových odvětvích. Ukázka nabízeného sortimentu společnosti je zobrazena v **příloze 3**.

Plátcem DPH se stala tato společnost 1. 1. 2013. Vlastní jednu provozovnu, která se nachází v Olomouckém kraji. Společnost v současnosti nevlastní žádný vlastnický podíl v jiné společnosti.

4.1.2 Orgány společnosti a její zaměstnanci

Společnost má jediného společníka, který splatil základní kapitál 50 162 tis. Kč v plné výši. Společník je zároveň ředitelem společnosti. Statutární orgán společnosti je tvořen 4 jednateli, kteří zastupují obchodní společnost samostatně. Dle počtu zaměstnanců je

společnost zařazena do kategorie 6 – 9 zaměstnanců. K 31. 12. 2015 měla tato společnost zaměstnanců 8 a to účetní, fakturantku, zaměstnankyni, která se stará o export a import s evropskými a asijskými společnostmi, dále společnost zaměstnává 2 dealery zboží, 2 skladníky a řidiče. Celkové osobní náklady společnosti za rok 2015 činily 2 570 tis. Kč, z toho 1 983 tis. Kč tvořily mzdové náklady, 564 tis. Kč tvořily náklady na sociální zabezpečení a 23 tis. Kč bylo vynaloženo na ostatní osobní náklady. V roce 2015 byla poskytnuta půjčka jednateli společnosti ve výši 4 629 tis. Kč.

4.1.3 Informace o použitých metodách a obecných účetních zásadách

Způsoby oceňování, postupy účtování a způsoby odpisování se v roce 2015 oproti předcházejícímu roku nezměnily. **Dlouhodobý majetek** a **zásoby** se i nadále oceňují pořizovací cenou, kterou se rozumí cena pořízení a vedlejší náklady spojené s pořízením, které tvoří především dopravné, poštovné, balné a montáž. **Finanční investice** se pak oceňují cenou pořízení. Dle přílohy k účetní závěrce jsou účetní odpisy společnosti stanoveny dle odpisového plánu a daňové odpisy jsou pak stanoveny ve smyslu ustanovení zákona o daních z příjmu. Společnost pořídila v roce 2015 stavbu a zpevněnou plochu za 503 tis. Kč, dále osobní automobil v hodnotě 443 tis. Kč a drobný dlouhodobý hmotný majetek za 38 tis. Kč. Formou finančního pronájmu nebyl v roce 2015 žádný majetek pořízen. V tomto roce byl vyřazen majetek v celkové výši 150 tis. Kč.

Pro přepočet zahraniční měny na měnu českou byl v roce 2015 použit denní kurz vyhlášený ČNB. Dále nebyly v účetnictví evidovány žádné opravné položky k pohledávkám splatných po 1. 1. 1995 po lhůtě splatnosti. Stav rezerv byl dle přílohy k účetní závěrce k 31. 12. 2015 ve výši 0 Kč. Společnost rovněž nevykázala žádné nedoplatky k pojištění či k daním.

4.2 Finanční analýza společnosti Drogerie XY s.r.o.

V následující části je provedena finanční analýza společnosti Drogerie XY s.r.o. za sledované období 2013 – 2015 a to pomocí horizontální, vertikální a poměrové analýzy. K vypracování finanční analýzy jsou použity výkazy společnosti, které jsou obsaženy v **přílohách 4, 5, 6 a 7**.

4.2.1 Horizontální a vertikální analýza rozvahy

Jak již bylo uvedeno v kapitole 3.1.1, horizontální analýza spočívá ve sledování vývoje absolutních ukazatelů v čase, kdy lze určit absolutní výši změn jednotlivých ukazatelů

nebo lze tyto změny vyjádřit v procentech. Vertikální analýza pak představuje vyjádření jednotlivých položek účetních výkazů jako procentního podílu ke zvolené základně.

Horizontální analýza rozvahy

V následující části je provedena horizontální analýza rozvahy za sledované období 2013 – 2015. V **tabulce 4.1** jsou nejprve uvedeny údaje o výši jednotlivých položek rozvahy a to vždy k 31. 12. v letech 2013 – 2015, následně je zde vyjádřena absolutní a také procentní změna položek rozvahy v letech 2014 a 2015, vždy oproti předcházejícímu roku. Pro výpočet absolutní změny je použit vzorec (3.1) a pro výpočet procentuální změny vzorec (3.2).

Tab. 4. 1 Horizontální analýza rozvahy

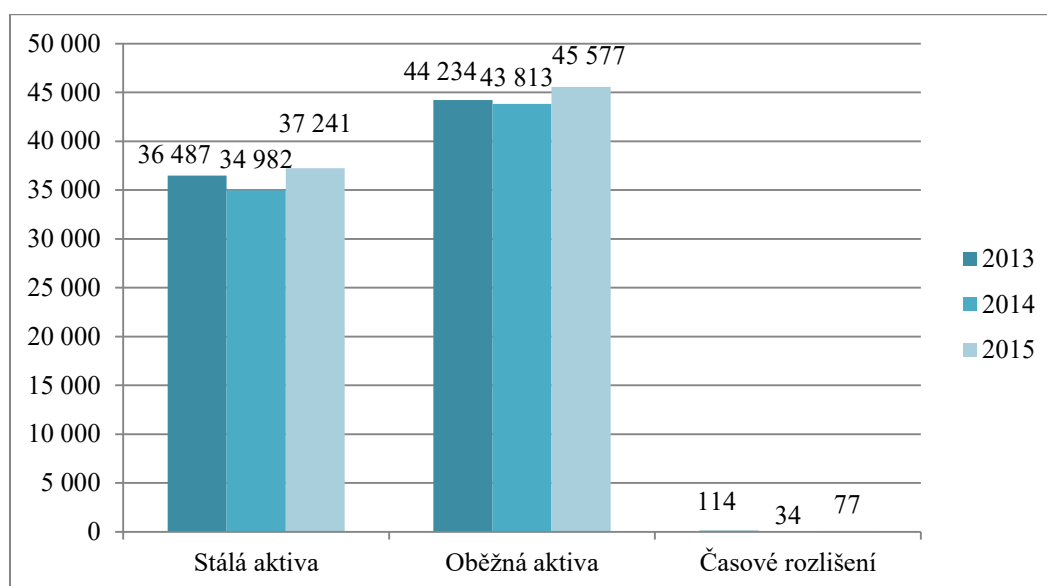
	Stav k 31. 12. daného roku v tis. Kč			Absolutní změna v tis. Kč		Procentuální změna v %	
	2013	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Aktiva celkem	80 835	78 829	82 895	-2 006	4 066	-2,48	5,16
Stálá aktiva	36 487	34 982	37 241	-1 505	2 259	-4,12	6,46
Oběžná aktiva	44 234	43 813	45 577	-421	1 764	-0,95	4,03
Zásoby	19 654	19 483	20 122	-171	639	-0,87	3,28
Krátkodobé pohledávky	22 454	18 624	19 601	-4 190	977	-18,66	5,25
Krátkodobý finanční majetek	2 126	5 706	5 854	3 580	148	168,39	2,59
Časové rozlišení	114	34	77	-80	43	-70,18	126,47
Pasiva celkem	80 835	78 829	82 895	-2 006	4 066	-2,48	5,16
Vlastní kapitál	56 441	60 252	65 223	3 811	4 971	6,75	8,25
Základní kapitál	50 162	50 162	50 162	0	0	0	0
Fondy ze zisku	5	5	5	0	0	0	0
VH minulých let	165	6 267	10 085	6 102	3 818	3 698,18	60,92
VH běžného účetního období	6 109	3 818	4 971	-2 291	1 153	-37,5	30,2
Cizí kapitál	24 394	18 577	17 672	-5 817	-905	-23,85	-4,87
Dlouhodobé závazky	1 554	116	116	-1 438	0	-92,54	0
Krátkodobé závazky	3 108	2 808	2 156	-300	-652	-9,65	-23,22
Bankovní úvěry a výpomoci	19 732	15 653	15 400	-4 079	-253	-20,67	-0,02

Zdroj: vlastní zpracování

Vývoj aktiv

V následující části jsou analyzována stálá aktiva, oběžná aktiva a položky časového rozlišení v období 2013 – 2015.

Graf 4.1 Vývoj aktiv v letech 2013 – 2015 v tis. Kč

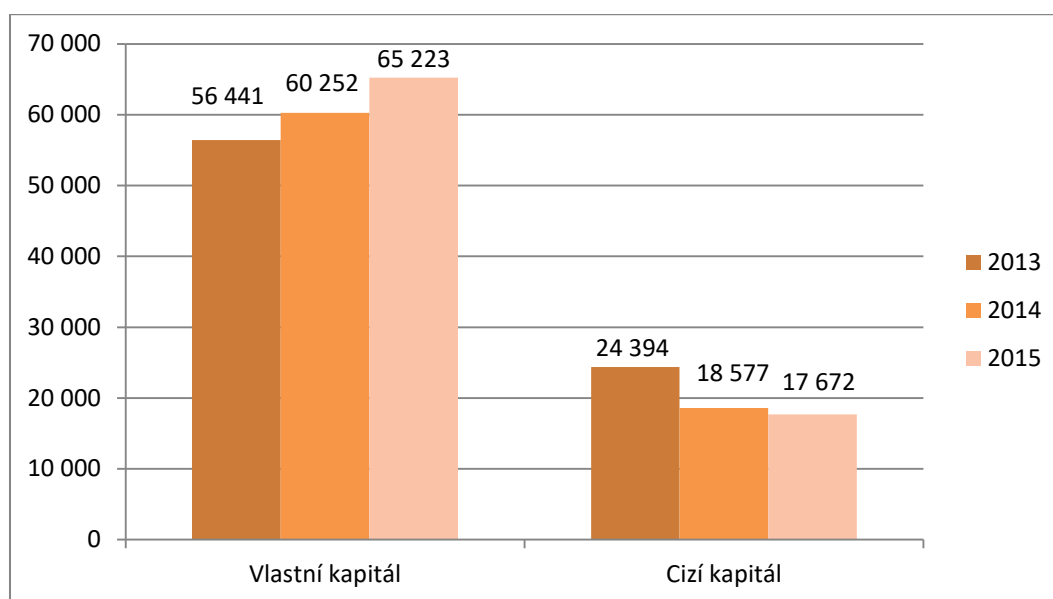
Zdroj: vlastní zpracování

Z předchozího **grafu 4.1** je patrné, že v roce 2014 hodnota **stálého majetku** vlastněného společností poklesla oproti předcházejícímu roku a to o 4,12 %, což bylo způsobeno především tím, že společnost vynaložila velmi malé investice do nákupu nového dlouhodobého majetku. Naopak v roce 2015 tato hodnota vzrostla o 6,46 % a to díky vysokým investicím do dlouhodobého majetku v podobě nákupu stavby a zpevněné plochy a dále také osobního automobilu. Hodnota **oběžných aktiv** se obdobně jako hodnota stálých aktiv v roce 2014 oproti předcházejícímu roku snížila, a to o 0,95 % i přesto, že hodnota krátkodobého finančního majetku se zvýšila o 168,39 %. Tento pokles byl způsoben především snížením hodnoty krátkodobých pohledávek o 18,66 %. V roce 2015 vzrostla hodnota všech položek oběžných aktiv a v součtu se zvýšila hodnota oběžných aktiv oproti roku 2014 o 4,03 %. Hodnota položek **časového rozlišení** byla nejvyšší v roce 2013. V následujícím roce došlo k poklesu a to o 70,18 % a v roce 2015 následně k navýšení o 126,47 % oproti předcházejícímu roku.

Vývoj pasiv

V následující části je provedena analýza vlastního a cizího kapitálu za sledované období 2013 – 2015.

Graf 4.2 Vývoj pasiv v letech 2013 – 2015 v tis. Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Na **grafu 4.2** je zobrazen vývoj vlastního a cizího kapitálu v letech 2013 - 2015. Hodnota vlastního kapitálu se v daných letech zvyšovala, přičemž nárůst v roce 2014 činil 6, 75 % a v roce 2015 8, 25 %. Nárůst v roce 2014 nastal i přesto, že se hodnota většiny položek vlastního kapitálu oproti předchozímu roku snížila a to díky tomu, že velikost výsledku hospodaření za minulé období se zvýšila o 6 102 tis. Kč, což představuje změnu o 3 698, 18 % oproti předcházejícímu roku. V roce 2015 se pak všechny položky vlastního kapitálu oproti roku 2014 navýšily, přičemž nejvýraznější změna se opět týkala položky výsledku hospodaření minulých let a činila 60, 92 %. Zatímco hodnota vlastního kapitálu se v jednotlivých letech sledovaného období zvyšovala, hodnota **cizího kapitálu** se naopak snižovala. Tento pokles byl zapříčiněn tím, že se snižovala velikost všech položek cizího kapitálu a to jak v roce 2014, tak v roce 2015. V roce 2014 představovala nejvýznamnější změnu položka dlouhodobých závazků, kde došlo k poklesu o 92, 54 %. V roce 2015 nastal pak nejvýraznější pokles u položky krátkodobých závazků a tento pokles činil 23, 22 %.

Vertikální analýza rozvahy

V následující části je provedena vertikální analýza rozvahy a to pomocí koláčových grafů, kde jsou zobrazeny procentuální podíly jednotlivých položek aktiv na hodnotě celkových aktiv a poté procentuální podíly jednotlivých položek pasiv na hodnotě celkových pasiv. V **tabulce 4.2** jsou zobrazeny procentuální podíly stálých aktiv, oběžných aktiv

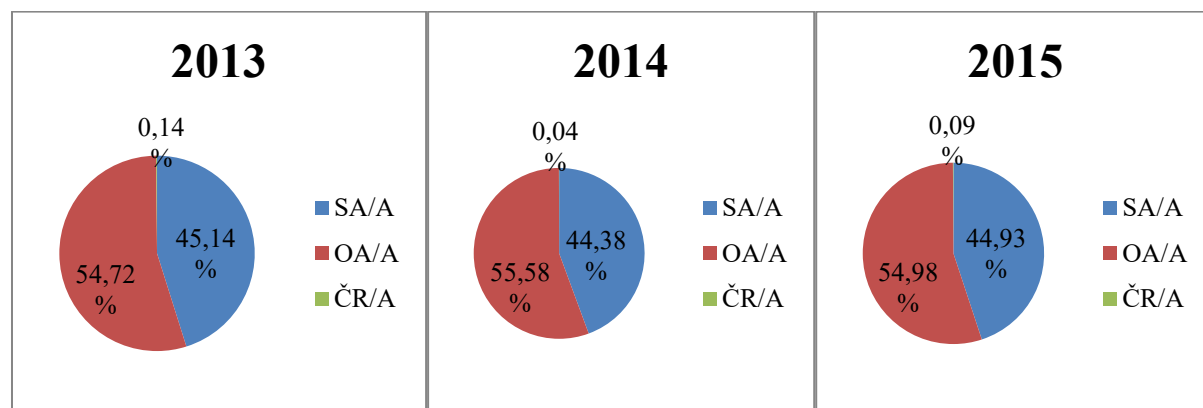
a položek časového rozlišení na hodnotě celkových aktiv a dále podíly vlastního a cizího kapitálu na hodnotě celkových pasiv a to v letech 2013 – 2015.

Tab. 4.2 Podíly jednotlivých položek rozvahy na zvolené základně v %

	2013	2014	2015
SA/A	45,14	44,38	44,93
OA/A	54,72	55,58	54,98
ČR/A	0,14	0,04	0,09
VK/P	69,82	76,43	78,68
CK/P	30,18	23,57	21,32

Zdroj: vlastní zpracování

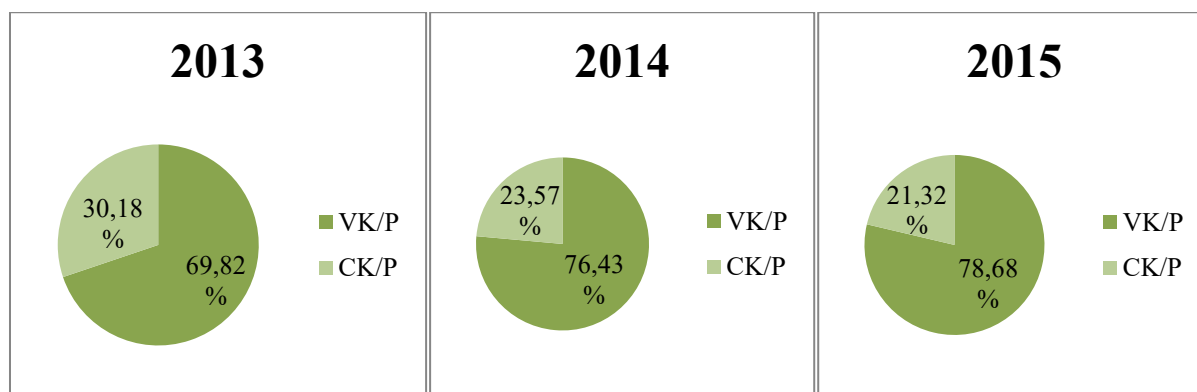
Graf 4.3 Podíly položek aktiv na celkových aktivech v letech 2013 – 2015 v %

Zdroj: vlastní zpracování

Na **grafu 4.3** jsou zobrazeny podíly jednotlivých položek aktiv na hodnotě celkových aktiv v letech 2013 – 2015. Ve všech letech měla největší podíl na aktivech položka oběžných aktiv, přičemž tento podíl se pohyboval okolo 55 %. Druhou největší položkou ve všech letech byla položka stálých aktiv, jejíž podíl se pohyboval okolo 45 %. Nejméně významnou položkou byla ve všech letech položka časového rozlišení, jejíž podíl se pohyboval kolem pouhých 0,1 %.

Graf 4.4 Podíly položek pasiv na celkových pasivech v letech 2013 – 2015 v %

Zdroj: vlastní zpracování

Na **grafu 4.4** jsou zobrazeny podíly jednotlivých položek pasiv na hodnotě celkových pasiv a to opět v letech 2013 – 2015. Větší podíl na celkovém kapitálu měla ve všech letech položka vlastního kapitálu, přičemž tento podíl postupně narůstal. V roce 2013 činil tento podíl necelých 70 %, zatímco v roce 2015 již téměř 79 %. Je zřejmé, že podíl cizího kapitálu v uvedených letech postupně klesal a to z původních 30,18 % na 21,32 %. To nastalo kvůli tomu, že se všechny položky cizího kapitálu ve sledovaném období snížily.

4.2.2 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

V následující části bude, obdobně jako u rozvahy, provedena horizontální analýza výkazu zisku a ztráty. Pro výpočet absolutní změny je použit vzorec (3.1) a pro výpočet procentuální změny vzorec (3.2).

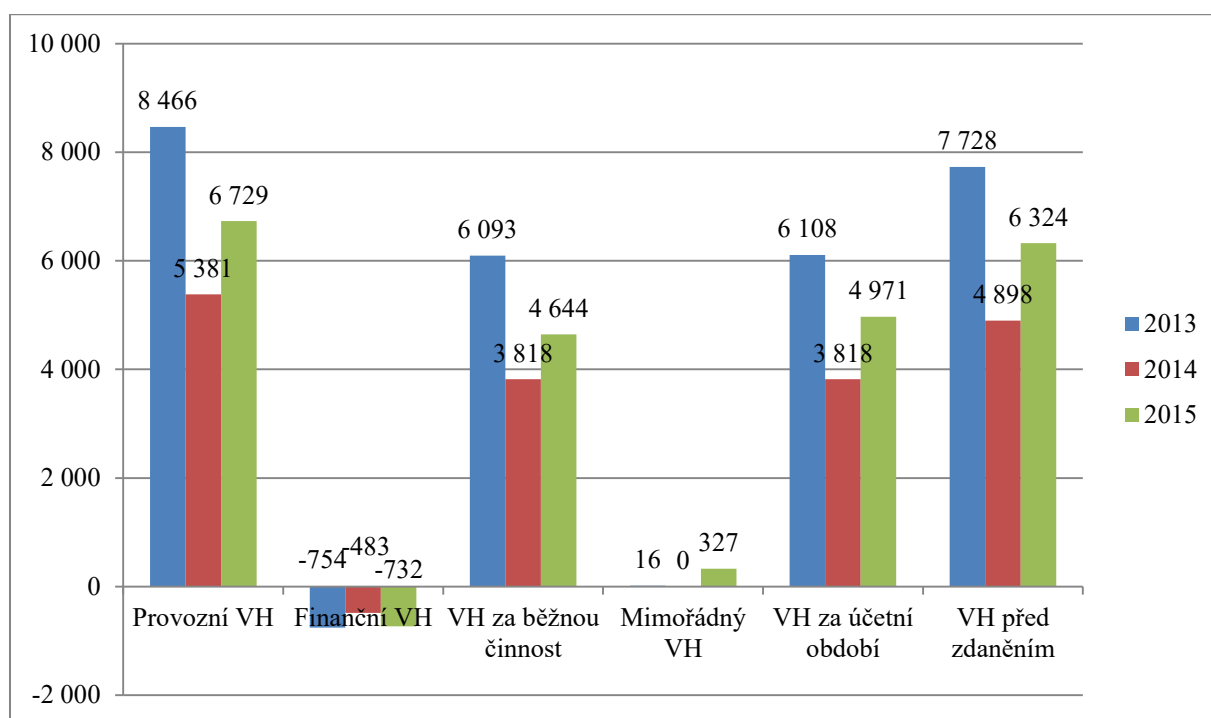
Tab. 4.3 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

	Hodnota v tis. Kč			Absolutní změna v tis. Kč		Procentuální změna v %	
	2013	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Provozní VH	8 466	5 381	6 729	-3 085	1 348	-36,44	25,05
Finanční VH	-754	-483	-732	271	-249	35,94	-51,55
VH za běžnou činnost	6 093	3 818	4 644	-2 275	826	-37,34	21,63
Mimořádný VH	16	0	327	-16	327	-100	-
VH za účetní období	6 108	3 818	4 971	-2 290	1 153	-37,49	30,20
VH před zdaněním	7 728	4 898	6 324	-2 830	1 426	-36,62	29,11

Zdroj: vlastní zpracování

V **tabulce 4.3** jsou nejdříve uvedeny hodnoty jednotlivých výsledků hospodaření v letech 2013 – 2015, posléze je zde zobrazena absolutní změna výsledků hospodaření v roce 2014 a 2015 a to vždy oproti předcházejícímu roku a na závěr je tato změna vyjádřena v %.

Graf 4.5 Vývoj jednotlivých výsledků hospodaření v letech 2013 – 2015 v tis. Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Na **grafu 4.5** je znázorněn vývoj jednotlivých výsledků hospodaření v letech 2013 – 2015. **Provozní výsledek hospodaření** dosahoval nejvyšší hodnoty v roce 2013. Poté se jeho hodnota snížila a to o 36,44 %. V roce 2015 došlo k nárůstu o 25,05 %. **Finanční výsledek hospodaření** dosahoval ve všech letech záporných hodnot, přičemž v roce 2014 byla tato ztráta nejnižší. Jelikož značnou část **výsledku hospodaření za běžnou činnost** tvořil provozní výsledek hospodaření, měly tyto položky obdobný vývoj. V roce 2013 dosahoval tento výsledek hospodaření nejvyšší hodnoty, posléze se hodnota snížila a to o 37,34 % a v roce 2015 se opět zvýšila a to o 21,63 % oproti roku předcházejícímu. **Mimořádný výsledek hospodaření** dosahoval ve sledovaném období oproti jiným výsledkům hospodaření pouze nepatrných hodnot, přičemž v roce 2014 došlo k poklesu o celých 100 %, tedy na hodnotu 0, a posléze v roce 2015 dosáhla hodnota 327 tis. Kč. Celkový **výsledek hospodaření za účetní období** byl stejně jako výsledek hospodaření za běžnou činnost nejvyšší v roce 2013, poté došlo k poklesu o 37,49 % a následně v roce 2015 k růstu o 30,20 %. **Výsledek hospodaření před zdaněním** byl opět nejvyšší v prvním roce sledovaného období, poté poklesl o 36,62 % a následně v roce 2015 vzrostl o 29,11 %.

4.2.3 Horizontální analýza výkazu o peněžních tocích

V následující části je řešena horizontální analýza výkazu o peněžních tocích v období 2013 - 2015. Pro výpočet absolutní změny je použit vzorec (3.1) a pro výpočet procentuální změny pak vzorec (3.2).

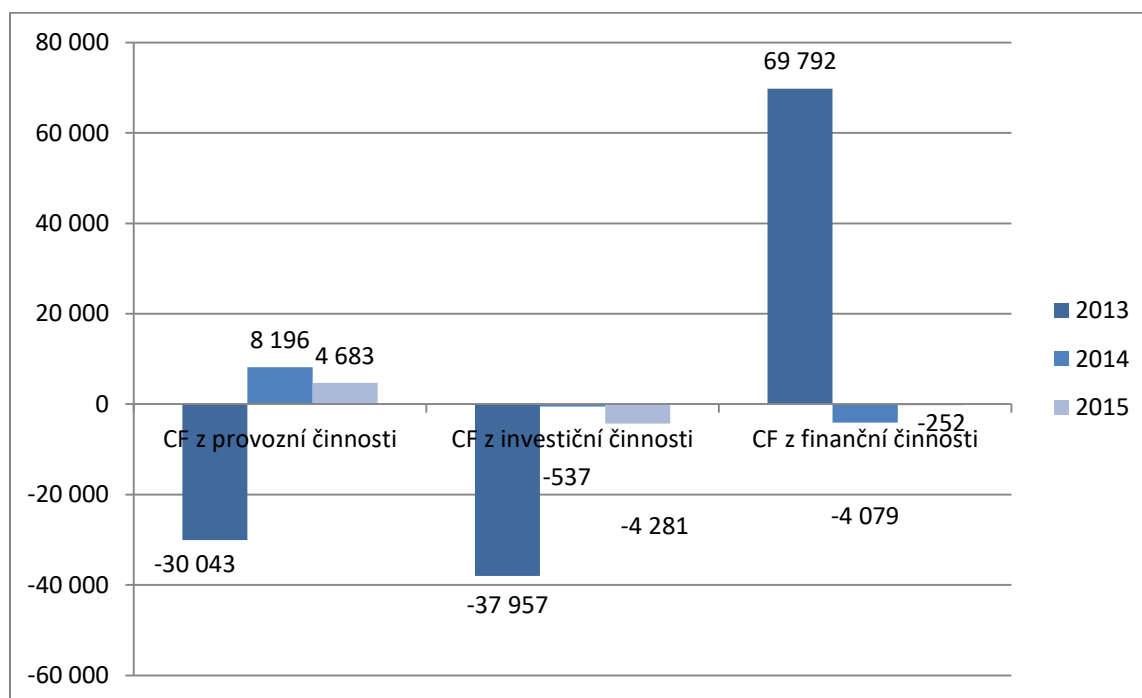
Tab. 4.4 Horizontální analýza výkazu o peněžních tocích

	Hodnota v tis. Kč			Absolutní změna v tis. Kč		Procentuální změna v %	
	2013	2014	2015	2014	2015	2014	2015
CF z provozní činnosti	-30 043	8 196	4 683	38 239	-3 513	127, 28	-42,86
CF z investiční činnosti	-37 957	-537	-4 281	37 420	-3 744	98, 56	-697,21
CF z finanční činnosti	69 792	-4 079	-252	-73 871	3 827	-105, 84	93,82

Zdroj: vlastní zpracování

V **tabulce 4.4.** je nejdříve znázorněna výše cash flow z provozní, investiční a finanční činnosti v letech 2013, 2014 a 2015, dále je zde vyčíslena absolutní a také procentuální změna cash flow z jednotlivých činností v roce 2014 a 2015 a to vždy oproti předcházejícímu roku.

Graf 4.6 Vývoj CF z provozní, investiční a finanční činnosti v letech 2013 - 2015 v tis. Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Na **grafu 4.6** je znázorněn vývoj cash flow z jednolitých činností v letech 2013 - 2015. **Cash flow z provozní činnosti** dosahovalo v roce 2013 záporné hodnoty, avšak v roce 2014 došlo k nárůstu o 127,28 %, přičemž tato změna činila v absolutním vyjádření 38 239 tis. Kč. V roce 2015 cash flow z provozní činnosti pokleslo, avšak stále dosahovalo kladné hodnoty. **Cash flow z investiční činnosti** bylo ve všech letech záporné, avšak v roce 2014 vzrostlo o 98,56 %. V absolutním vyjádření dosahovala tato změna hodnoty 37 420 tis. Kč. V roce 2015 pak pokleslo, a to o 697,21 %. **Cash flow z finanční činnosti** jako jediné v roce 2014 oproti předcházejícímu roku pokleslo a to o 105,84 % a to z důvodu, že jediná položka, která ovlivnila toto cash flow, zapříčinila odliv velkého objemu peněžních prostředků. V absolutním vyjádření hodnota cash flow z finanční činnosti poklesla o 73 871 tis. Kč. V roce 2015 pak toto cash flow vzrostlo, avšak stále dosahovalo záporné hodnoty.

4.2.4 Poměrová analýza

V následující části je provedena poměrová analýza společnosti Drogerie XY s.r.o. a to pomocí ukazatelů rentability, aktivity, zadluženosti a platební schopnosti.

Ukazatele rentability

V první části poměrové analýzy jsou řešeny ukazatele rentability neboli výnosnosti. V **tabulce 4.5** je zaznamenána rentabilita aktiv, vlastního kapitálu, provozní zisková marže a čistá zisková marže v období 2013 – 2015, přičemž pro výpočty jsou použity vzorce (3.5) – (3.8).

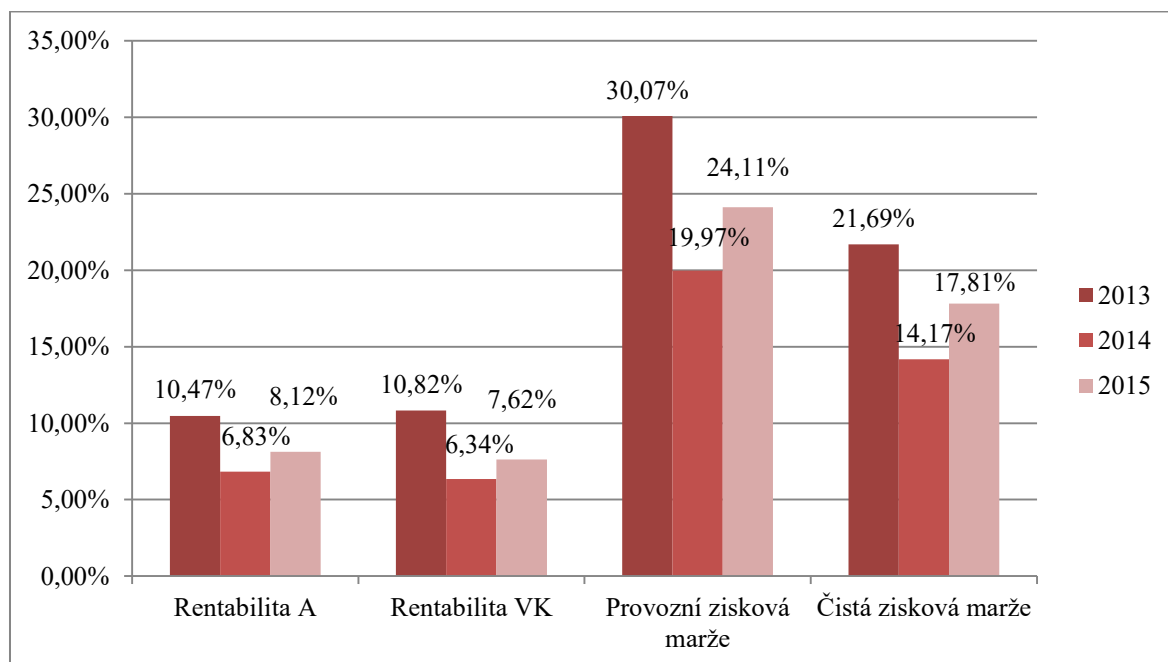
Tab. 4.5 Ukazatele rentability v letech 2013 – 2015 v %

	2013	2014	2015
Rentabilita A	10,47	6,83	8,12
Rentabilita VK	10,82	6,34	7,62
Provozní zisková marže	30,07	19,97	24,11
Čistá zisková marže	21,69	14,17	17,81

Zdroj: vlastní zpracování

Vývoj daných ukazatelů mezi léty 2013 a 2015 je znázorněn na následujícím **grafu 4.7**.

Graf 4.7 Vývoj rentability aktiv, vlastního kapitálu, provozní ziskové marže a čisté ziskové marže v letech 2013 – 2015 v %

Zdroj: vlastní zpracování

Z předchozího grafu je zřejmé, že společnost je po celé sledované období trvale zisková. **Rentabilita aktiv** neboli produkční síla společnosti byla nejvyšší v roce 2013, poté se její hodnota snížila a následně v roce 2015 mírně zvýšila. **Rentabilita vlastního kapitálu**, jejíž dosahovaná hodnota zajímá především akcionáře, měla obdobný vývoj jako rentabilita aktiv. **Provozní i čistá zisková marže** byla rovněž nejvyšší v roce 2013, v roce 2014 dosahovala nejnižší hodnoty a v následujícím roce se mírně zvýšila. Rentabilita by měla mít obecně rostoucí tendenci, ta je však splněna pouze v roce 2015.

Ukazatele aktivity

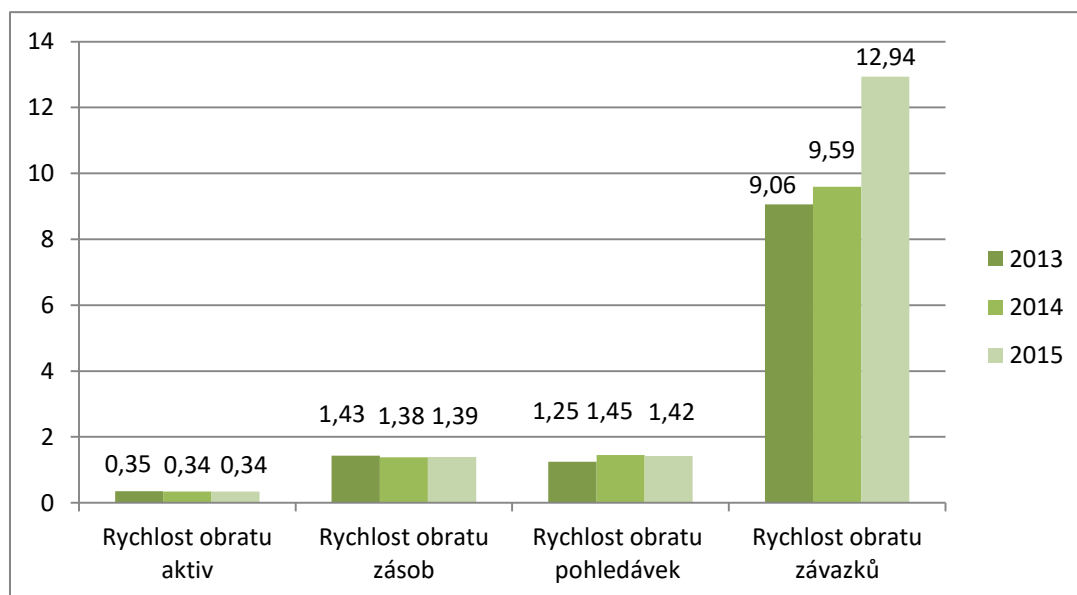
V další části poměrové analýzy jsou řešeny ukazatele aktivity, přičemž pro výpočet rychlosti obrátu jsou použity vzorce (3.9) – (3.12) a pro výpočet doby obrátu pak vzorce (3.13) – (3.16). V **tabulce 4.6** jsou zobrazeny hodnoty rychlosti obrátu aktiv, zásob, pohledávek a závazků za sledované období.

Tab. 4.6 Ukazatele aktivity v letech 2013 - 2015

	2013	2014	2015
Rychlost obratu aktiv	0,35	0,34	0,34
Rychlost obratu zásob	1,43	1,38	1,39
Rychlost obratu pohledávek	1,25	1,45	1,42
Rychlost obratu závazků	9,06	9,59	12,94

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 4.8 Vývoj rychlosti obratu aktiv, zásob, pohledávek a závazků v letech 2013 – 2015

Zdroj: vlastní zpracování

Na **grafu 4.8** je zobrazen vývoj ukazatelů aktivity v letech 2013 – 2015. **Rychlost obratu aktiv** se v rámci sledovaného období výrazně nelišila. V porovnání s doporučenou minimální hodnotou 1, byla rychlost aktiv ve všech letech výrazně nižší. **Rychlost obratu zásob** byla nejvyšší v prvním roce a poté se hodnota mírně snížila, přičemž po celé období dosahovala vyšších než minimálních doporučených hodnot. **Rychlost obratu pohledávek** dosahovala nejnižší hodnoty v roce 2013, poté se hodnota zvýšila a následně v roce 2015 mírně snížila. Obdobně jako rychlost obratu zásob, byly i hodnoty tohoto ukazatele poměrně vysoké. **Rychlost obratu závazků** se v jednotlivých letech zvyšovala, přičemž v posledním roce byl tento nárůst výrazný. V porovnání s ostatními ukazateli byla právě rychlost obratu závazků po celé sledované období nejvyšší a rychlost obrat aktiv dosahovala naopak nejhorších hodnot.

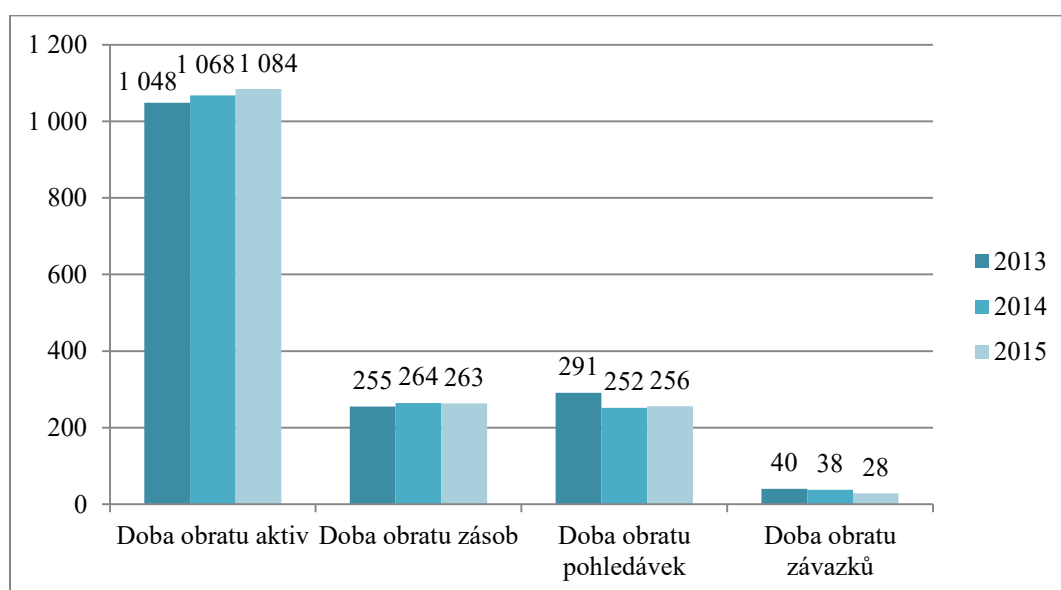
V **tabulce 4.7** jsou uvedeny ukazatele doby obratu aktiv, zásob, pohledávek a závazků v letech 2013 – 2015.

Tab. 4.7 Ukazatele aktivity v letech 2013 – 2015 ve dnech

	2013	2014	2015
Doba obratu aktiv	1 048	1 068	1 084
Doba obratu zásob	255	264	263
Doba obratu pohledávek	291	252	256
Doba obratu závazků	40	38	28

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 4.9 Vývoj doby obratu aktiv, zásob, pohledávek a závazků v letech 2013 – 2015 ve dnech

Zdroj: vlastní zpracování

Na **grafu 4.9** je znázorněn vývoj ukazatelů aktivity za sledované období. **Doba obratu aktiv** dosahovala v porovnání s ostatními ukazateli nejméně příznivých hodnot, přičemž hodnoty se v jednotlivých letech mírně zvyšovaly. Velikost ukazatelů **doby obratu zásob a doby obratu pohledávek** se ve sledovaném období příliš nerostla ani neklesala. Zatímco doba obratu zásob byla v prvním roce nejnižší, a v druhém nejvyšší, tak doba obratu pohledávek byla naopak nejvyšší v roce 2013 a v roce 2014 nejnižší. Nejpriznivějších hodnot dosahoval ukazatel **doby obratu závazků**, který se v jednotlivých letech postupně snižoval.

Ukazatele zadluženosti

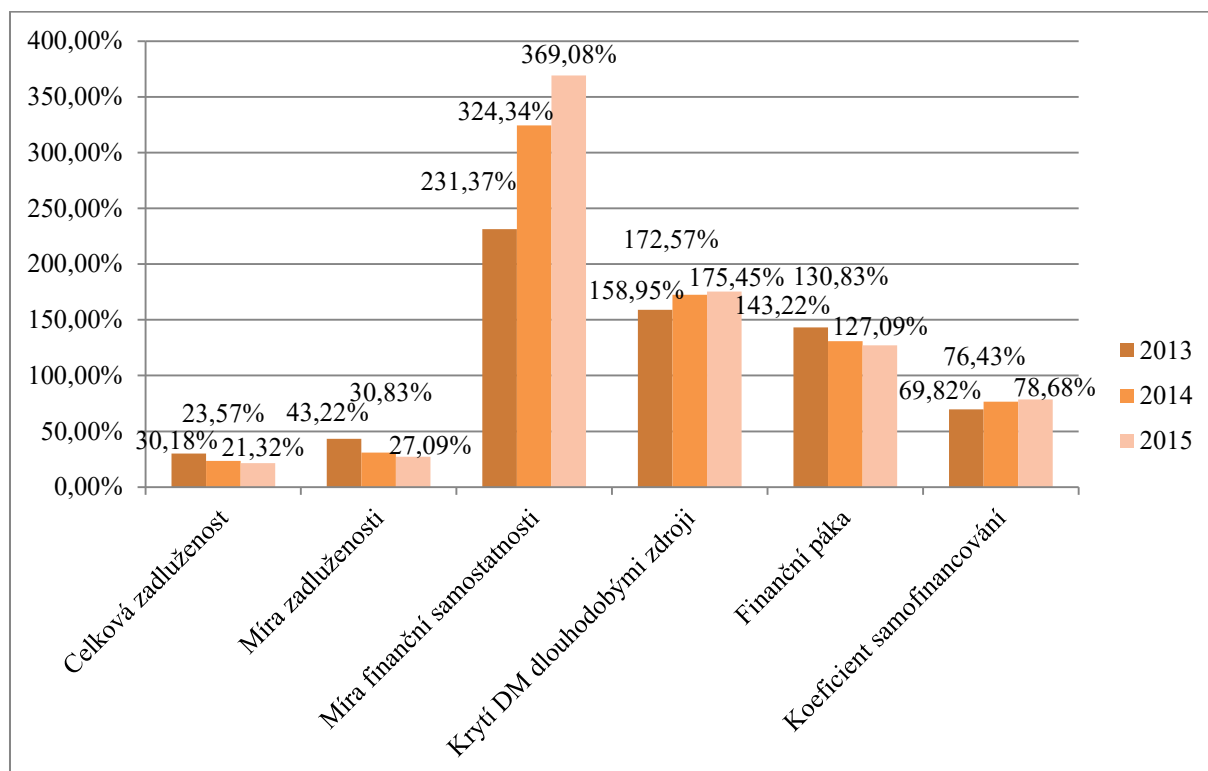
V následující části je provedena poměrová analýza pomocí ukazatelů zadluženosti. Pro výpočty daných ukazatelů jsou využity vzorce (3.17) – (3.22). V **tabulce 4.8** jsou uvedeny ukazatele zadluženosti vyjádřené v procentech za sledované období.

Tab. 4.8 Ukazatele zadluženosti v letech 2013 – 2015 v %

	2013	2014	2015
Celková zadluženost	30,18	23,57	21,32
Míra zadluženosti	43,22	30,83	27,09
Míra finanční samostatnosti	231,37	324,34	369,08
Krytí DM dlouhodobými zdroji	158,95	172,57	175,45
Finanční páka	143,22	130,83	127,09
Koeficient samofinancování	69,82	76,43	78,68

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 4. 10 Vývoj celkové zadluženosti, míry zadluženosti, míry finanční samostatnosti, krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji, finanční páky a koeficientu samofinancování v letech 2013 – 2015 v %

Zdroj: vlastní zpracování

Na **grafu 4.10** je znázorněn vývoj jednotlivých ukazatelů zadluženosti v letech 2013 – 2015. **Celková zadluženost** společnosti dosahovala v prvním roce doporučené hodnoty 30 – 60 %, avšak v následujících dvou letech se dostala pod minimální

doporučovanou úroveň. **Míra zadluženosti**, která je rozhodující především při rozhodování o poskytnutí úvěru, byla nejvyšší v roce 2013 a poté se postupně snižovala, přičemž ve všech letech byl podíl cizích zdrojů na vlastním kapitálu nižší než 50 %. **Míra finanční samostatnosti** dosahovala po celé sledované období příznivých hodnot a v rámci sledovaného období se zvyšovala. Ukazatel **krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji** je ve všech letech vyšší než 100 %, což značí, že je podnik překapitalizován a v podniku je zavedena konzervativní strategie financování. Ukazatel **finanční páky** dosahuje ve všech letech vyšší než doporučenou minimální hodnotu 100 %, přičemž nejvyšší byl tento ukazatel v prvním roce a po té se mírně snižoval. Převrácenou hodnotou k celkové zadluženosti je **koeficient samofinancování**, který byl nejnižší v roce 2013 a poté se postupně zvyšoval.

Ukazatele platební schopnosti

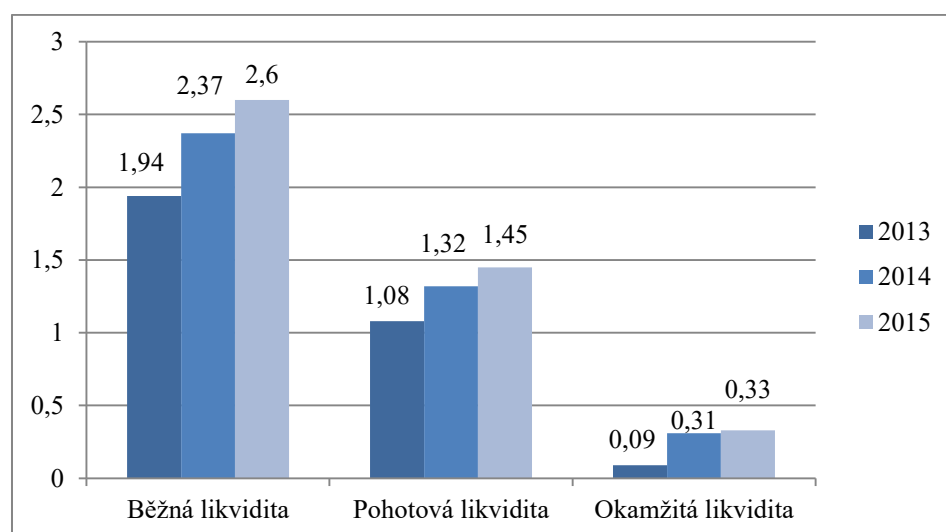
V následující části je řešena poměrová analýza pomocí ukazatelů platební schopnosti. Pro výpočty jednotlivých ukazatelů jsou použity vzorce (3.23) – (3.25). V **tabulce 4.9** jsou znázorněny hodnoty běžné, pohotové a okamžité likvidity v letech 2013 – 2015.

Tab. 4.9 Ukazatele platební schopnosti v letech 2013 – 2015

	2013	2014	2015
Běžná likvidita	1,94	2,37	2,6
Pohotová likvidita	1,08	1,32	1,45
Okamžitá likvidita	0,09	0,31	0,33

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 4.11 Vývoj běžné, pohotové a okamžité likvidity v letech 2013 – 2015

Zdroj: vlastní zpracování

Na **grafu 4.11** je znázorněn vývoj jednotlivých ukazatelů platební schopnosti neboli likvidity mezi léty 2013 a 2015. **Běžná likvidita** byla nejnižší v prvním roce sledovaného období a posléze se její hodnota zvyšovala. V prvních dvou letech dosahovala běžná likvidita doporučených hodnot, avšak v roce 2015 doporučený horní limit mírně překročila. **Pohotová likvidita** společnosti měla obdobný vývoj jako likvidita běžná, přičemž po celé sledované období dosahovala doporučených hodnot. Okamžitá likvidita byla rovněž nejnižší v prvním roce a v následujících letech se zvyšovala. Ve všech letech dosahovala, stejně jako likvidita pohotová, doporučených hodnot.

4.3 Strategická analýza společnosti Drogerie XY s.r.o.

V následující části je provedena strategická analýza společnosti Drogerie XY s.r.o. a to nejdříve pomocí Porterovy analýzy pěti konkurenčních sil a následně pomocí SWOT analýzy.

4.3.1 Porterova analýza pěti konkurenčních sil

V následující části je analyzováno oborového prostředí dané společnosti a to pomocí Porterovy analýzy pěti konkurenčních sil.

V daném oboru působí velký počet vzájemně si konkurujících společností, které nabízí obdobný sortiment výrobků. Pro produkty nabízené společností Drogerie XY s.r.o. existují tedy blízké substituty. Široký sortiment drogistického zboží je dostupný také na internetu, což umožňuje získávat zákazníkům potřebné informace o dané nabídce. **Vyjednávací síla zákazníků** vůči této společnosti je tedy poměrně vysoká. **Vyjednávací síla dodavatelů** je naproti tomu poměrně nízká. Na trhu se vyskytuje velký počet společností, které dané produkty vyrábí a dodávají je jiným subjektům. Většina dodavatelů společnosti Drogerie XY s.r.o. na druhou stranu poskytují této společnosti produkty z kvalitních materiálů za dostupné ceny a společnost tedy nemá závažné důvody své dodavatele měnit. Především proto, že neexistují téměř žádné bariéry pro vstup do tohoto odvětví, je **hrozba vstupu nových konkurentů na trh** velmi vysoká. Pro vstup do tohoto odvětví také není potřeba disponovat příliš vysokým kapitálem. Přestože mají podniky možnost odlišit se kvalitou, cenou či servisem, je **hrozba substitutů** velmi vysoká. Tento obor na druhou stranu umožňuje prodejcům zavádět na trh nové kvalitnější a vyspělejší výrobky. **Rivalita podniků v rámci odvětví** je rovněž poměrně vysoká, jelikož daný trh neustále roste. Avšak pro výstup z odvětví neexistují žádné bariéry a společnosti mají také možnost, jak již bylo uvedeno, do jisté míry své nabízené výrobky diferencovat.

4.3.2 SWOT analýza

V následující části je provedena SWOT analýza společnosti Drogerie XY s.r.o. V **tabulce 4. 10** jsou uvedeny silné a slabé stránky společnosti a dále také příležitosti a hrozby jejího okolí.

Tab. 4. 10 SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Kvalita většiny poskytovaných výrobků	Nízká kvalita některých poskytovaných výrobků
Šíře sortimentu	Slabý management pohledávek
Servis	Absence dostatečně vysokých sankcí při neplacení odběrateli
Rychlost dodání zboží	Absence jasného strategického řízení
Komunikace	Absence tvorby rezerv
Nízké ceny výrobků	
Možnost vrácení zboží	
Kapitálová síla	
Dobrá pověst podniku	
Jasně stanovené kompetence	
Příležitosti	Hrozby
Růst odvětví	Silná konkurence
Možnost nabízet nové produkty	Vstup zahraniční konkurence
Možnost exportu	Nespolehliví odběratelé
Možnost diferenciací produktů	Závazky po lhůtě splatnosti
	Půjčka poskytnutá jednatelem

Zdroj: vlastní zpracování

Úspěšnost tohoto podniku spočívá především ve snaze přizpůsobit se zákazníkům a co nejlépe splnit jejich požadavky a to pomocí vysoké kvality většiny poskytovaných výrobků, dále pomocí nízkých cen, nabídky širokého sortimentu, dále pomocí servisu a přátelské komunikace. Díky těmto **silným stránkám** si společnost postupně vybudovala dobrou pověst u svých zákazníků. Mezi silné stránky této společnosti patří také její kapitálová síla. Kvalita poskytovaných výrobků je zařazena jak mezi silné tak slabé stránky této společnosti a to z toho důvodu, že část sortimentu je dovážena z evropských zemí, především z Německa, kde k výrobě produkce využívají vysoce kvalitních materiálů, avšak druhá část je dovážena z asijských zemí, především z Číny, kde k výrobě produkce používají méně kvalitní materiály, což zapříčiňuje časté reklamace daných produktů. Významnou **slabou stránkou** podniku je vysoký podíl pohledávek po splatnosti. To je zapříčiněno mimo jiné i tím, že společnost nemá zavedené dostatečně vysoké smluvní sankce pro případ, že odběratelé nebudou platit své závazky včas. Hlavní nedostatky společnosti spočívají právě

v nedostačujícím managementu v oblasti pohledávek. Také sama společnost má část svých závazků po splatnosti, avšak většinu svých závazků hradí společnost včas. Mezi slabé stránky společnosti patří také absence tvorby rezerv, které by mohly napomoci překonat případná méně příznivá období.

Příležitosti společnosti lze spatřit v neustále se rozvíjejícím odvětvím, které umožňuje společností zavádět na trh nové produkty. Další příležitostí je možnost odlišit se od konkurence diferenciací poskytovaných výrobků ať už kvalitou použitých materiálů, designem či cenou. Společnost nyní poskytuje své výrobky v České republice a na Slovensku a její příležitostí je exportovat produkty také do jiných zemí. Mezi nejvýznamnější **hrozby** pro tento podnik patří silná konkurence v daném odvětví, ať už v podobně českých či zahraničních společností. Hrozbou pro společnost jsou také nespolehliví odběratelé, kteří značnou část svých závazků vůči této společnosti nehradí ve sjednané lhůtě splatnosti. Mezi hrozby dále patří také půjčka ve výši 4 629 tis. Kč poskytnutá jednateli, která není opatřena žádnými smluvními sankcemi pro případ neplacení ve lhůtě splatnosti. Další hrozbou jsou pro společnost její závazky po splatnosti, které však tvoří pouze nepatrnou část závazků podniku.

4.4 Analýza pohledávek společnosti Drogerie XY s.r.o.

V následující části je provedena analýza pohledávek společnosti Drogerie XY s.r.o. v letech 2013 – 2015.

Tab. 4. 11 Stav pohledávek do lhůty splatnosti a po lhůtě splatnosti k 31. 12. roku 2013 – 2015 v tis. Kč

	2013	2014	2015
Pohledávky celkem	13 333	11 812	10 416
Pohledávky do lhůty splatnosti	3 115	3 852	3 092
Pohledávky po lhůtě splatnosti	10 218	7 960	7 324
do 30 dnů po splatnosti	2 104	1 242	1 060
do 90 dnů po splatnosti	4 085	1 224	2 010
nad 120 dnů po splatnosti	4 029	5 494	4 254

Zdroj: vlastní zpracování

V **tabulce 4. 11** je zobrazena výše celkových pohledávek, pohledávek do lhůty splatnosti a po lhůtě splatnosti, dále je zde uvedeno, v jaké výši jsou pohledávky po lhůtě splatnosti tvořeny z pohledávek do 30, do 90 a nad 120 dnů po splatnosti.

Tab. 4. 12 Podíly pohledávek do lhůty a po lhůtě splatnosti na celkových pohledávkách v letech 2013 – 2015 v %

	2013	2014	2015
Pohl. do lhůty splatnosti/pohledávky	23,36	32,61	29,69
Pohl. po lhůtě splatnosti/pohledávky	76,64	67,39	70,31

Zdroj: vlastní zpracování

Dle **tabulky 4. 12** je zřejmé, že ve všech letech sledovaného období je přibližně 70 % celkových pohledávek po lhůtě splatnosti.

Tab. 4. 13 Podíly pohledávek do 30, 90 dnů a nad 120 dnů na pohledávkách po splatnosti v %

	2013	2014	2015
Pohl. do 30 dnů po splatnosti	20,59	15,6	14,47
Pohl. do 90 dnů po splatnosti	39,98	15,38	27,45
Pohl. nad 120 dnů po splatnosti	39,43	69,02	58,08

Zdroj: vlastní zpracování

V **tabulce 4. 13** je uvedeno, z jaké části jsou pohledávky po lhůtě splatnosti v daných letech tvořeny z pohledávek do 30, do 90 dnů a nad 120 dnů po splatnosti. S výjimkou prvního roku, tvoří největší část těchto pohledávek ty, které jsou déle než 120 dnů po splatnosti. V roce 2013 je však podíl pohledávek do 90 dnů a nad 120 dnů po splatnosti téměř ve stejné výši. V následujících dvou letech je podíl pohledávek nad 120 dnů po splatnosti více než 50%.

Mezi hlavní důvody, proč má společnost tak vysoký podíl pohledávek po splatnosti, patří nedostatečně vysoké sankce v případě neplacení ve lhůtě splatnosti, které by motivovaly zákazníky, aby své závazky vůči této společnosti hradili včas. Část dlužníků také přestala splácet své závazky z důvodu bankrotu. Velký podíl na pohledávkách po splatnosti měla ve sledovaném období pohledávka za slovenskou společností, která své závazky uhradila až po 3 letech vymáhání prostřednictvím několika telefonátů a posléze zasíláním upomínek k úhradě přes e-mail. O management pohledávek se starají jednatele společnosti, kteří v minulosti řešili tento problém poradou s právníky, část pohledávek po splatnosti byla daňově odepsána a to na základě zániku dlužníka bez právního nástupce. Jednatelům společnosti se také podařilo dát část pohledávek k postoupení jiným subjektům. I přes vynaložené úsilí jednatelů je však výše nesplacených pohledávek nadále znepokojující. Představitelé společnosti se tedy rozhodli, že v budoucnu budou neplaticím zákazníkům dodávat nadále zboží pouze tehdy, pokud za svou objednávku zaplatí ihned při převzetí, nebo se domluví se společností Drogerie XY s.r.o. na splátkovém kalendáři.

4.5 Vyhodnocení ekonomické situace společnosti a nalezení řešení zjištěných problémů

V rámci ekonomické analýzy bylo zjištěno, že společnost Drogerie XY s.r.o. úspěšně působí na trhu již několik let. Tato společnost v rámci své činnosti dodržuje všechna tzv. bilanční pravidla, což značí, že v rámci podniku je efektivně hospodařeno s dostupnými prostředky. Jak již bylo uvedeno v kapitole 2.2.4, tak pro běžné fungování společnosti je nutné, aby bylo v rámci činnosti dosaženo nejen zisku, ale také kladného cash flow z provozní činnosti. Analyzovaná společnost byla ve všech letech sledovaného období zisková, avšak v prvním roce bylo její cash flow z provozní činnosti záporné. V následujících dvou letech však již bylo toto cash flow kladné.

V rámci poměrové analýzy bylo zjištěno, že společnost dosahovala ve všech letech zisku, který i přesto, že neměl v celém období rostoucí tendenci, dosahoval uspokojivých hodnot. Pomocí ukazatelů aktivity bylo zjištěno, že společnost neměla v daných letech dostatečnou rychlost obratu aktiv a doba obratu aktiv byla naopak příliš vysoká. Ostatní ukazatele aktivity dosahovaly příznivých hodnot. Doba obratu pohledávek byla ve srovnání s dobou obratu závazků ve sledovaném období několikanásobně vyšší, což značí, že společnost hradí své závazky rychleji a poctivěji než dlužníci splácí své závazky vůči této společnosti. Dle ukazatelů zadluženosti lze konstatovat, že ve společnosti převažuje vlastní kapitál nad kapitálem cizím, přičemž míra zadluženosti společnosti se v daném období dále ještě snižovala, a také že ve společnosti je zavedena konzervativní strategie financování. Ukazatele likvidity dosahovaly ve sledovaném období velmi příznivých hodnot, přičemž v roce 2013 byla běžná likvidita dokonce vyšší než doporučená, což značí, že společnost v tomto roce měla v držení nadbytečné množství oběžných aktiv.

Provedením strategické analýzy bylo zjištěno, že společnost Drogerie XY s.r.o. působí v oboru, kde existuje velký počet vzájemně si konkurujících společností, které nabízí obdobné produkty. Analyzované společnosti se přesto podařilo v rámci své činnosti získat poměrně velký počet stálých odběratelů a za více než 20 let svého podnikání si vybudovat u svých zákazníků dobrou pověst. Jak ukázala SWOT analýza, u společnosti převažují silné stránky nad slabými, zatímco příležitosti, které společnosti nabízí její okolí, jsou téměř vyvážené s jejími hrozbami.

Pomocí ekonomické analýzy byly nalezeny problémy v oblasti pohledávek, o jejichž management se starají jednatelé společnosti. Již v delší době nesplácí odběratelé této

společnosti řádně a včas své závazky, což zapříčinilo, že ve sledovaném období činily pohledávky po splatnosti přibližně 70 % z hodnoty celkových pohledávek. I přesto, že jednatele společnosti zavedli do smluv s odběrateli smluvní sankce, nejsou tyto dostatečně motivující pro včasnou úhradu ze strany zákazníků. Část pohledávek společnosti byla daňově odepsána či postoupena jinému subjektu, ale i přesto je hodnota pohledávek po splatnosti nadále značně znepokojující. Jednatelé se po dohodě rozhodli, že v budoucnu zavedou podmínku pro odběratele, kteří v minulosti řádně nespláceli své závazky vůči této společnosti. Pro tyto zákazníky bude nadále zboží dodáváno pouze tehdy, pokud odběratelé zaplatí ihned při převzetí své zásilky, popřípadě pokud se dohodnou s jednatelem na splátkovém kalendáři.

5 Závěr

Cílem diplomové práce bylo analyzovat a zhodnotit finanční situaci společnosti Drogerie XY s.r.o. na základě vyhodnocení účetních výkazů z let 2013 - 2015, provést strategickou analýzu společnosti, dále analyzovat výši jejích pohledávek a na závěr analyzovat příčiny a nalézt řešení zjištěných problémů. Tento cíl byl v diplomové práci naplněn.

Proto, aby bylo možné provést ekonomickou analýzu společnosti Drogerie XY s.r.o. bylo zapotřebí prostudovat potřebnou teorii. První část diplomové práce byla zaměřena na základní charakteristiku ekonomické analýzy, která zahrnovala její historii, cíl, nejvýznamnější zdroje a uživatele. Ve druhé části byly řešeny metody a ukazatele této analýzy, a to v členění na metody finanční analýzy a metody strategické analýzy. Třetí část byla zaměřena na ekonomickou analýzu společnosti Drogerie XY s.r.o., která zahrnovala uvedení základních informací o dané společnosti, provedení finanční analýzy, a to pomocí analýzy horizontální, vertikální a poměrové, dále byla v této kapitole provedena strategická analýza a to prostřednictvím Porterovy analýzy pěti konkurenčních sil a SWOT analýzy. Na závěr třetí kapitoly byla analyzována výše pohledávek této společnosti a také důvody zjištěných problémů.

Na základě provedené ekonomické analýzy lze konstatovat, že společnost Drogerie XY s.r.o. je úspěšnou společností, což potvrzuje také to, že působí na trhu již od roku 1991. Společnost má zajištěnou stálou síť dodavatelů a odběratelů, mezi kterými zprostředkovává prodej vysoce poptávané produkce. Od konkurence se snaží představitelé společnosti odlišit především kvalitou nabízeného zboží a servisem, který s prodejem souvisí.

Finanční situaci společnosti Drogerie XY s.r.o. lze na základě ukazatelů finanční analýzy vyhodnotit jako velmi příznivou. Tato společnost byla po celé sledované období zisková a taktéž neměla žádné problémy s likviditou. Jelikož ve společnosti vysoce převažuje vlastní kapitál nad cizím, je zřejmé, že představitelé společnosti zbytečně podnik nezadlužují a již existující závazky se snaží splácet řádně a včas. Naopak velký problém byl zjištěn v oblasti pohledávek, kde zavedený management nepostačoval k řádnému splácení závazků vůči této společnosti ze strany zákazníků.

Analyzovaná společnost má velké množství silných stránek, kterými může konkurovat ostatním subjektům působícím v daném odvětví. Mezi tyto stránky patří především kvalita

většiny výrobků, jejich dostupná cena, dále také servis a jasně stanové kompetence jednotlivých představitelů a zaměstnanců společnosti. Slabou stránkou společnosti je především nedostatečný management pohledávek a s tím související vysoký podíl pohledávek po splatnosti. Přestože většina poskytovaných výrobků je vyrobena z vysoce kvalitních materiálů, vyskytují se v dané společnosti poměrně časté reklamace a to především na zboží dovážené z asijských zemí. U této části produkce je kvalita použitých materiálů výrazně nižší. Příležitostí pro společnost je neustále se rozvíjející odvětví, kde mohou podniky nabízet nové, odlišné či kvalitnější produkty. Jelikož se společnost uplatnila také na Slovensku, je její další příležitostí exportovat své výrobky také do jiných zemí. Jak již bylo uvedeno, je konkurence v daném odvětví velmi vysoká a je tedy jednou z významných hrozeb pro analyzovanou společnost. Další hrozbou jsou pro daný podnik jednoznačně nespolehliví odběratelé a dále také půjčka, která byla v roce 2015 poskytnuta jednateli.

V rámci ekonomické analýzy byl jako nejvýznamnější nedostatek společnosti Drogerie XY s.r.o. zjištěn vysoký podíl pohledávek po splatnosti. Autorka diplomové práce navrhuje jednatelům společnosti, kteří se o management pohledávek starají, aby v budoucnosti více motivovali zákazníky ke splácení závazků vůči této společnosti a to pomocí vyšších sankcí při nevčasném placení a dále také pomocí poskytnutí výhod pro poctivě platící zákazníky, ať již v podobě slev či zvýhodněných podmínek. Autorka dále navrhuje zavést platbu předem a to pro zákazníky, u nichž se v minulosti projeví problémy se splácením závazků vůči této společnosti. Existující pohledávky po splatnosti jsou v současnosti vymáhány pouze prostřednictvím e-mailů a telefonátů, přičemž autorka diplomové práce navrhuje řešit v budoucnu vymáhání nedobytných pohledávek soudní cestou, což by mělo do budoucna přispět ke snížení hodnoty pohledávek po splatnosti. Přes existující problémy, které byly v rámci ekonomické analýzy zjištěny, je společnost Drogerie XY s.r.o. dobře fungujícím podnikem, který dle autorky diplomové práce bude v budoucnu působit i nadále v daném oboru bez významnějších potíží.

Seznam použitých zdrojů

Použitá literatura

- [1]. ALTMAN, E. I. Financial ratios, Discriminant Analysis and the Prediction of Corporate Bankruptcy. *Journal of Finance* 23. 1968.
- [2]. BARAN, Dušan a kolektiv. *Finančno - ekonomická analýza podniku v praxi*. 1. vydání. Bratislava: Iris, 2006. ISBN 80-89238-09-2.
- [3]. BĚLOHLÁVEK, František, Pavol KOŠŤAN a Oldřich ŠULEŘ. *Management*. Olomouc: Rubico, 2001. ISBN 80-858-3945-8.
- [4]. BERMAN, Karen, Joe KNIGHT a John CASE. *Finanční inteligence pro manažery: klíč ke skutečné hodnotě čísel*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3724-6.
- [5]. BŘEZINOVÁ, Hana. *Ekonomické aspekty insolvenčního zákona: Účetnictví jako základní zdroj informací pro insolvenční řízení*. 1. vydání. Praha: RNDr. Ivana Hexnerová - BOVA POLYGON, 2009. ISBN 978-80-7273-159-6.
- [6]. CIMBÁLNÍKOVÁ, Lenka. *Základy managementu: základní manažerské činnosti 25 manažerských technik*. 3., přeprac. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2352-4.
- [7]. CIMBÁLNÍKOVÁ, Lenka, Jana BILÍKOVÁ a Pavel TARABA. *Databáze manažerských metod a technik*. Ostrava: Pro Fakultu logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně vydal Repronis, 2013. ISBN 978-80-7329-380-2.
- [8]. ČASTORÁL, Zdeněk. *Základy moderního managementu*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2009. ISBN 978-80-86723-76-1.
- [9]. DLUHOŠOVÁ, Dana, Heřman KOPKÁNĚ a Markéta KUBÁLKOVÁ. *Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2006. Finanční řízení. ISBN 80-861-1958-0.
- [10]. GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. Vyd. 2. Praha: Oeconomica, 2004. ISBN 80-245-0684-X.

- [11]. GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-26-2.
- [12]. HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza firmy*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-392-8.
- [13]. KALOUDA, František. *Finanční analýza a řízení podniku*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-526-5.
- [14]. KALOUDA, František. *Finanční analýza a řízení podniku*. 2. rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2016. ISBN 978-80-7380-591-3.
- [15]. KEŘKOVSKÝ, Miloslav a Oldřich VYKYPĚL. *Strategické řízení: teorie pro praxi*. Praha: C.H. Beck, 2002. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-717-9578-X.
- [16]. KISLINGEROVÁ, Eva. *Oceňování podniku*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 2001. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-717-9529-1.
- [17]. KISLINGEROVÁ, Eva. *Finanční analýza: krok za krokem*. Praha: C.H. Beck, 2005. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-717-9321-3.
- [18]. KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-3349-4.
- [19]. KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-4456-8.
- [20]. LHOTSKÝ, Jan. *Strategický management: jak zajistit budoucí úspěch podniku*. [Česko: J. Lhotský], 2010. ISBN 978-80-254-8182-0.
- [21]. MARINIČ, Pavel. *Finanční analýza a finanční plánování ve firemní praxi*. 1. vydání. Praha: Oeconomica, 2008. ISBN 978-80-245-1397-3.
- [22]. MRKVIČKA, Josef. *Finanční analýza*. 2., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2006. ISBN 80-735-7219-2.

- [23]. MRKVIČKA, Josef, Pavel KOLÁŘ a Markéta KUBÁLKOVÁ. *Finanční analýza: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita*. 2. přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2006. Vzdělávání a certifikace účetních. ISBN 80-735-7219-2.
- [24]. PILAŘOVÁ, Ivana a Jana PILÁTOVÁ. *Účetní závěrka, základ daně a finanční analýza podnikatelských subjektů roku 2014*. Praha: 1. VOX, 2014. Účetnictví (VOX). ISBN 978-80-87480-27-4.
- [25]. RŮŽKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2481-2.
- [26]. RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3., rozš. vyd. Praha: Grada, 2010. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-3308-1.
- [27]. RŮČKOVÁ, Petra, Heřman KOPKÁNĚ a Markéta KUBÁLKOVÁ. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2011. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-3916-8.
- [28]. SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2., aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3386-6.
- [29]. SCHOLLEOVÁ, Hana. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. Praha: Grada, 2008. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-2424-9.
- [30]. SYNEK, Miloslav, Heřman KOPKÁNĚ a Markéta KUBÁLKOVÁ. *Manažerské výpočty a ekonomická analýza: klíč ke skutečné hodnotě čísel*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2009. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-154-3.

Použité právní předpisy

- [31]. *Český účetní standard č. 024: Srovnatelné období za účetní období započaté v roce 2016*.
- [32]. Novela vyhlášky č. 250/2015 Sb., kterou se mění vyhláška č. 500/2002 Sb., pro podnikatele.

[33]. Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví

Seznam zkratek

A	aktiva
aj.	a jiné
apod.	a podobně
atd.	a tak dále
atp.	a tak podobně
BÚ	bankovní úvěry
C	investovaný kapitál
CF	cash flow
CFcel.	cash flow celkem
CFfin.	cash flow z finanční činnosti
CFinv.	cash flow z investiční činnosti
CFprof.	cash flow z provozní činnosti
CK	cizí kapitál
ČR	časové rozlišení
DA	dlouhodobá aktiva
DM	dlouhodobý majetek
DHNM	dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek
DIV	dividendy
EA	emise akcií
EAT	čistý zisk, zisk po zdanění
EBIT	zisk před odečtením daní a úroků
EBT	hrubý zisk, zisk před zdaněním
EVA	ekonomická přidaná hodnota
HDP	hrubý domácí produkt
Kč	korun českých
KZAV	krátkodobé závazky
např.	například
NOPAT	provozní výsledek hospodaření po zdanění
NZ	nerozdělený zisk
OA	oběžná aktiva
ODP	odpisy
P	pasiva
POHL	pohledávky

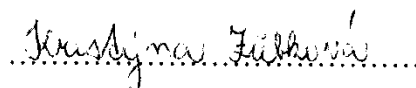
SA	stálá aktiva
tis.	tisíc
VH	výsledek hospodaření
VK	vlastní kapitál
WACC	průměrné náklady kapitálu
ZAS	zásoby

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB – TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 21. 4. 2017

Bc. Kristýna Zůbková